

CSAK AMENNYIT MEGÉRD EMEL

FINTA ISTVÁN

*A borítólapon látható képet az Internetről kölcsönöztem,
fotósa ismeretlen*

CSAK AMENNYIT MEGÉRDEMEL

REGÉNY

**ÍRTA:
FINTA ISTVÁN**

A 1970-es években,
Balatonakarattya-Balatonkenese-Üdülőtelepen

Eredeti gépirásából számítógépbe átírta
és kiadásra előkészítette lánya:

Finta Katalin

2018. március 12-től 15-ig.

1.

Ha az ember a fővárosból Ózdra akar jutni, nem szükséges Miskolc-Bánrévén keresztül azt az óriási kerülőt megtenni; sokkal rövidebb, ráadásul szebb útvonalon is eljuthat oda. Füzesabonynál letér a főútvonalról, Eger-Putnok-Bánréve felé vezető mellékvonalon folytatja útját. Ha nem vonaton, hanem autón megy, még kellemesebb az útja; mindvégig gyönyörködhet a szép tájban.

Alig hogy kiér Egerből, Bélapátfalva után mindvégig hegyek között kanyarog az út, s a vasút. Balról a Mátra nyúlványai, jobbról a Bükk-hegység kíséri az útját. Csak itt-ott van egy-egy kis község, vagy művelt terület; máshol mindenütt lomberdők borítják a szelíden emelkedő helyeket, de azok mögött már magasabb hegyek is láthatók. Ez a nagy területre kiterjedő erdőség régen mind magántulajdon volt, a kizsákmányoló nagybirtokosok, grófok, bárók tulajdona. Egy-egynek több-ezer hold is képezte birtokát. Ezeknek ugyan máshol is volt birtoka, termőterülete, ez itt csak a szórakozásukra szolgált.

Bárá Feldberg Kurt őse valaha a Báthory István ellen küzdő labanc-hadak vezére volt. A szolgálatainak jutalmazására kapott itt vagy hatezer hold erdőséget, de ezen felül még Békésben is tízezer hold dúsan termő szántót. Így érthető, hogy az erdőt itt érintetlenül hagyták; elegendő volt nekik, és utódaiknak, amit a kövér rónaság megtermelt. Ide csak évente néhányszor jártak, hogy kissé változatosabbá tehesék életüket. Mivel itt senki sem irtotta, volt vad bőségesen; szarvas, őz, vaddisznó, és apróvad tanyázott a háborítatlan erdőségben.

Anyagi helyzetük megengedte, hogy itt is biztosítsák maguknak a teljes kényelmet. Messze, bent a hegység belsejében, az Ikerkő nevű hegycsúcs alatt pompás vadászkastélyt építettek, ahol hosszasabban is tanyázhattak. A terebélyes ősfáktól félig elrejtve húzódott meg a kis kastély; teljesen kőből épült vastag falú épület. Aránylag nem nagy, csak hét helyiség volt benne. Erős, pántolt tölgyfa ajtókon át lehetett abba bejutni, az ablakokon is vastag vasrudakból készített rács nyújtott védelmet az esetleges betörők ellen.

Abban az időben még szükséges volt az ilyen óvatosság, mert még kalandoztak erre is futóbetyárok.

A ház belső beosztása is a szükségletnek felelt meg; középen egy nagyterem, amely arra szolgált, hogy a népes vadásztársaságnak legyen egy alkalmas helye, ahol lakomázhatnak, vagy tivornyákat rendezhessenek. Oldalt négy kisebb szoba, ahol vendégeket lehetett elhelyezni. A másik oldalon a házigazda szobája külön bejárattal; ezt egy kis helyiség választotta el a nagy-teremtől. Ez irattár, könyvtár céljára szolgált mindkét oldalán üvegajtóval úgy, hogy a ház ura azokon át is eljuthatott a vendégeihez.

Az egészen természetes, hogy a személyzet nem lakhatott ugyanott; azok számára nem messze, egy külön épület volt biztosítva, ugyanott a nagy étterem és a konyha is. Ennek az épületnek az egyik szárnya az intéző lakásául szolgált. Egy irodahelyiség is tartozott ahhoz.

A főépület nagy étterme és a vendégszobák is a lehető legnagyobb kényelemmel voltak berendezve; egyik-másik bútordarab műkincsnek volt tekinthető.

A második világháború végén a tulajdonos kénytelen volt nyugatra távozni. A Békés-megyében lévő birtokát is szétosztották a volt cselédei és a szomszédos községek nincstelen lakosai között; ez az erdőbirtok pedig Állami Erdőgazdasággá alakult át. Ehhez még a többi hasonló erdőterületeket is hozzá csatolták. Egyébként itt az élet nem sokat változott.

2.

Baksai Balázs a háborút megelőző évben végezte el a keszthelyi gazdasági akadémiát. A báró őt, mint gyakornokot alkalmazta. Nem sokkal utóbb az öreg intéző meghalt. A tulajdonosnak ez nem sok gondot okozott; az ifjú gyakornokot tette meg a helyébe intézőnek. Ez a fiatalembernek nagy örömet jelentett; részben azért, hogy ilyen fiatalon jelentős beosztást kaphatott, de inkább azért, mert volt Keszthelyen egy kiszemelt ifjú hajadon, akivel azt tervezték, hogy az élet hátralévő, azaz a jelentősebb részét együtt fogják letölteni.

A kislányt Bán Valériának nevezték.

Természetes, hogy gyorsan igent mondott, mikor Balázs házastársul kérte; egy kis hivatalnok lánykának ez igazán jó partit jelentett; egy uradalmi intéző kiemelkedett a középosztály soraiból; gond nélküli életet biztosított, tekintélyt a társadalom szemében.

Keszthelyen a kislányról ugyan nem a legjobb hírek keringtek, de úgy látszott, hogy az utóbbi két évben hűségesen kitartott mellette. Hamar megtartották az esküvőt. A fiatalasszonynak nagyon tetszett a gyönyörű vidék; de még jobban a gondtalan élet; csak egy hiányzott: a társaság. Ott bizony nem éltek nagyon sokan. Férjének volt egy idős írnoka, annak a lánya végezte a titkárnői teendőket; hozzá képest mindkettő öregnek számított már. Az erdőőrök, kerülők, pedig nem számítottak, nagy volt a társadalmi különbség; sőt, a titkárnő férje is erdőőr volt, ezért nem lehetett barátnőnek tekinteni a feleségét.

Kezdetben azonban mégis minden jól ment. Fiatalok voltak. Itt, a világtól távol, még az úgynevezett mézes-napok, hetek is hosszabb ideig tartottak. Ennek meglett az eredménye, mert pontosan kilenc hónapra beköszöntött az utód; aki Dániel, rövidebben a Dani nevet kapta. Ez aztán egy időre gondoskodott arról, hogy a fiatal menyecske ne nagyon unatkozzon; semmi sem tud jobban lekötni egy anyát, mint egy ilyen kis pólyás csecsemő.

Javában folyt a második világháború, de ide se híre, se a hangja nem nagyon jutott el. A férjét nem hívták be a katonaságba, ezért őket nem is izgatták a világtörténelmi események. Az asszonyka egyébként sem olvasott újságot. Inkább a gazdag könyvtárból, leginkább szerelmes, romantikus regényeket olvasgatott. Mikor azokból kifogyott, férje beszerezte az újabb regényeket, aki különben is elkényeztette, minden kívánságát teljesítette. Telt az idő, a kis Dani már a negyedik évét is betöltötte. A háború is véget ért. A tulajdonos nyugatra távozott. A birtok Állami Gazdasággá alakult át, és többszörös nagyságúra nőtt. A férjét, aki a politikával nem sokat törődött, meghagyták a gazdaság vezetőjének.

Ez a megnagyobbodás szükségessé tette, hogy növeljék az alkalmazottak számát. Nagy üzemegység alakult, mindenik vezetésével egy-egy erdőmérnököt bízta meg.

A központi iroda ott maradt, de ott is emelkedett a beosztott hivatalnokok száma: könyvelő, pénztáros, két gépíró dolgozott a nagy irodahelyiségben

Balázs, az intéző irodája is abban az épületben volt, de csak ritkán tartózkodott abban; inkább a vadászkastélyban lévő irodában intézte a gazdaság ügyeit; ott közelebb volt a fiatal feleségéhez.

Az asszonykának is így jobban tetszett, nem csak hogy a férje közelében van, hanem még jobban a fejedelmi pompával berendezett szobák sora is. Csak egy, ami nem tetszett neki, hogy a férje a nap nagyobb részét távol töltötte, amit érthetővé tesz a gazdaság nagy kiterjedése.

Igaz, volt ugyan társasága, a kis Dani, de ez őt nem elégítette ki, mert az is kezdte már önállósítani magát; amikor csak tehette, szerte az erdőben kóborolt. A nagy lakásban még az unalom is nagyobb.

Étkezni a másik épülete jártak át. Otthon legfeljebb, ha fekete-kávét főzött. Balázs azt már megszokta, hogy a felesége otthon az utolsó években mindig morcos, durcás, és nagyon ideges; apróságokért is zsörtölődik, sőt, néha még haragosdit is játszik. Tudta, hogy annak a legfőbb oka, hogy unatkozik, nem tudja magát mivel elfoglalni. Ő pedig ezen nem sokat tudott változtatni.

3.

A gazdaság minden alkalmazottja a közös konyhán étkezett; így volt a legolcsóbb és legcélszerűbb, mert innen a beszerzés nagy nehézségbe ütközik, és a gazdaság csak önköltségi árat számított fel erre. Tehát étkezések alkalmával az összes beosztott találkozott a nagy étteremben. Balázs megfigyelte, hogy az asszonya ott már nem olyan durcás, mint otthon; rendszerint jobb kedve van, ezért különösen vacsorák után ők is hosszasan maradtak ott a többivel együtt. A fiatalok legtöbbször mulatozni kezdtek; és mivel volt egy lemez-játójuk, gyakran táncra perdültek.

A három fiatal erdőmérnök természetesen udvarolt a fiatal beosztottnak, de tisztes távolságot tartottak az igazgatójuk fiatal feleségével szemben, azért őt is felkérték táncolni.

Udvarlást meg sem merték kísérelni.

A látszat azt mutatta, hogy az ügyis céltalan volna.

Egyszer a minisztérium újabb beosztottat küldött oda, habár arra ott igazán nem volt szükség. Árkossy Lehel volt az új ember, aki igazgató-helyettesi címmel érkezett. Valószínű, hogy jó szocialista összeköttetései lehettek. Az igazgató nem bánta, mert így neki könnyebb dolga lesz. Az irodai munkát teljesen ráruházta, ő inkább a gazdaságot járta. Rendkívül szeretett vadászni; erre a célra a terület igazán ideális volt.

Az új beosztott olyan harminc év körüli, fiatal férfi, aki udvarolt minden fiatalnak, de azok közül ő, az igazgató feleségét sem hagyta ki. Balázs ezzel kezdetben nem sokat törődött. Azt látta, hogy a felesége szívesen van a fiatalokkal együtt, és általában jó hangulata van esténként vacsora után. Később feltűnt neki, hogy otthon is változott a hangulat; már nem durcás, nem zsörtölődik, sőt, gyakran meglepte, hogy már vidáman dalol. Az is feltűnt, hogy esténként sokkal melegebben simul hozzá. Örült a változásnak. Ezt természetesnek tartotta; most szerelmesebbet, szenvedélyesebbet mutatott, mint a házasságuk kezdetén. Néhány hónap így telt el. Egyszer a fővárosból este érkezett haza. A kocsiját a garázsba vezette, aztán - mivel vacsoraidő volt, sétált az étterem felé. Mikor befordult az épület sarkánál; egy fiatal pár a bejáratnál csókolózott, hirtelen szétrebbentek. Lehet, hogy meghallották a lépteit, mert gyorsan besiettek az épületbe. A kivilágított ablakon át látta, hogy a párocska az igazgatóhelyettes és a felesége volt.

Egyszerre minden világos lett előtte. Már értette, hogy mi okozta feleségénél a nagy változást. Megcsalja, a viselkedése csak színészkedés, leplezni akarja, amint csinál. Jó ideig nem ment be. Gondolkozott. Azt tudta, hogy ő az asszonyt ugyanúgy szereti, mint eddig, vagy mint kezdetben. Tudott a múltjáról is, de azt megbocsátotta, mikor feleségül vette. Itt eddig kifogástalanul viselkedett, csak az utolsó hónapokban következett be a változás. Még mindig nem hitte, hogy megcsalná; este egy kissé többet ittak, annak következménye a megpillantott csókolózás. Úgy határozott, hogy egyelőre nem tesz semmit, de fokozottabban fog figyelni.

Csak egy eltelt óra után lépett be az étterembe, mintha csak akkor érkezett volna a fővárosból.

Megvacsorázott és bekapcsolódott ő is a mulatozásba. Szokatlanul jókedvet mutatott. Mivel most is tánccal végződött az összejövetel, ő is táncolt. Sorra végigtáncoltatta a fiatal nőket, a feleségét többször is felkérte. Minden tánc végén megcsókolta, amit eddig nem tett. Ez kissé feltűnt a többieknek, és az is, hogy a szokottnál most többet kortyolgatott.

Csak jóval éjfél után tértek haza. Az asszonyka még a szokásosnál is jobban hízelgett. Otthon gyorsan feketét főzött, míg a férje szürcsölgette, beszélgettek.

- A gondolatomat találtad el; igazán köszönöm ezt a finom feketét. Ma este mintha kissé többet ittam volna. Lehet, hogy kifárasztott az út.

- Tudod, hogy én még a gondolatodat is elilesem...

- Megfigyeltem éppen azért, hozzájárulok, amit tegnap nem akartam... érthető... nem tudlak sokáig nélkülözni...

- Igazad volt... Én is úgy döntöttem, hogy nem megyek.

- Szüleid kértek... édesanyád gyöngélikedik. Igazán illő, hogy a lánya felkeresse. Ennyit joggal elvárhat a beteg szülő.

- Óh! Én jól ismerem anyuskát. Nála az ilyen gyorsan elmúlik. Most már nekem sincs kedvem; sokkal jobb nekem itt veled.

- Mégis azt tartom helyesnek, ha leutazol. Aztán, ha látod, pár nap múlva visszatérsz. Jelen esetben komoly lehet, ha levélben hívt. Reggel autóval beküldlek az állomásra.

- Jó, de reggelig még gondolkozom. Most lefekszünk és összebújunk, úgy, ahogy szoktunk.

- Sajnos, én még nem fekhetek le. Olyan sok mindent bíztak ma rám, amit azonnal el kell intéznem, hogy a holnapi nap már postázhassam. Ez nem halasztható el. Átmegyek az irodába, és elintézem. Valószínű, hogy már hajnalodik, mikorra végezhetek.

- De siess! - aztán bújj mellém!

- Nem akarlak zavarni; napkeltekor a legédesebb az álom. Ott leülök a heverőre, talán egy pár órát én is alhatok. Te csak álmodj arról, amit legjobban szeretnél.

Balázs távozása után megnyugodott.

Este úgy látta, mintha a férje érkezett volna haza; rettegett attól, hogy valamit észrevett.

De az, hogy vacsorához csak jóval később érkezett, az ottani vidám hangulata, és a további magatartása azt mutatta, hogy a féelme alap-talan.

4.

Reggel csak nyolc után lépett be Balázs a felesége hálósobájába. Magához ölelte az asszonyt és vidáman szólt hozzá:

- Hogy aludtál, édesem? Én nem sokat, már besütött a Nap az ablakon, mikor munkámmal végeztem. Nem baj, majd délután bepótolom a mulasztást.

- Sajnos, én sem aludtam sokat. Mindig vártalak téged; de hiába, nem jöttél.

- Láttam, most levélírással foglalkoztál.

- Igen. Füredre írtam a barátnőmnek. Azt közöltem vele, hogy egy hétig Keszthelyen leszek; ott keressen fel.

- Már indulhatsz is; előállt az autó. Szívesen elkísérnélek az állomásra, de sok a munkám. Búcsúzom. Ha odaérsz, azonnal távira-tozz! Ne kelljen aggódnom.

Átölelte, megcsókolta, és átsietett a másik épületben lévő ki irodájába. Nemsokára hallotta, hogy útnak indult az autó. Kis idő múlva ő is készülődött. A titkárnőjéhez fordult:

- Nellike! Ma újra a fővárosba kell utaznom. Még az is lehet, hogy csak holnap jöhetek vissza. Intézzon mindent úgy, ahogy szoktuk. Ha valamit alá kell íratnia, írassa alá a helyettesemmel!

Aztán beült az autójába, és útnak indult. Nehogy véletlenül is észrevehesse a felesége, nagy kerülővel: Bánréve-Miskolc felé tette meg az utat, de még így is hamarabb a fővárosba ért, mint a vonat. Az egész napot bevásárlásokkal töltötte el.

Vásárolt egy kis filmfelvevő készüléket, egy magnetofont, egy csomó huzalt, telefonkészülékeket, alkatrészeket, és még hasonló mindenfélét. Elég hamar végezni tudott a bevásárlásokkal. Véletlenül hozzájutott könnyen mindenhez, semmi sem volt hiánycikk, ami kellett. Azért mondott visszatérésére másnapot, mert nem számított rá, hogy mindent ilyen könnyen beszerezhet.

Ezért még aznap hazautazhatott.

Otthon még vacsoránál találta a többit. Most is együtt maradtak, mulattak és táncoltak is. Ő is jókedvűen vett részt, tréfált a fiatal lányakkal. Hangoztatta, hogy egy teljes hétig szalma-özvegykedik, így tehát most neki minden szabad. Közölte, hogy elfelejti az ajtaját becsukni, hátha betéved valaki, megszánja az ő árvaságát. Hiába, egyedül unalmas az élet. Teljes tudatában van annak, hogy ma már úgy férfinak, mint a nőnek teljesen egyenlők a jogai. Mit tudhatja ő, hogy mit csinál a felesége ott a távolban? A régiek mindig azt tartották, hogy, ha a házastárs harminc kilométernél távolabb van, akkor minden megengedett neki; náluk a távolság most a kétszáz kilométert is meghaladja.

Egymás után bontotta fel a jobbnál-jobb címkéjű palackokat, így nem csoda, ha a mulatság egész reggelig tartott. Ekkor így búcsúzott tőlük: Gyerekek! Ugy-e emlékeztek, hogy valaha tanuló korunkban minden tanévben volt egy nap, amelyik igazgatói szünnapnak számított? Ma itt is az lesz; ma a gazdaságban a munka szünetel!

5.

Valamennyien természetesen örültek a váratlanul beköszöntött igazgatói-szünnapnak; vidám hangulatban tértek haza a lakásukra. Balázs még várt egy darabig... mikor úgy gondolta, hogy már mindnyájan alszanak a vidáman töltött mulatság után; hozzáfogott a kitalált tervének végrehajtásához. Nem volt az nehéz munka, a két irodáját kötötte össze, hogy a lakásból is tudjon telefonálni a gazdaság minden részébe. Nemcsak a kis irodájába vezette be a telefont, hanem a nagyterembe is, ahol a nap nagyobb részét szokták tölteni. Így akár étkezés közben is tudott intézkedni. Úgy kapcsolt, hogy bárhol is használták a gazdaság telefonvonalát, az nála is jelezzen. Aztán hozzáfogott a kis irodája melletti irattár rendezéséhez, melyet addig semmire sem használtak. Ott vastagon állt mindenütt a por. Annak mindkét ajtaja állandóan zárva volt. Kitakarította, port törölt; egy kis asztalkát, széket vitt oda. A szekrényben palackokat, poharakat is elhelyezett, számítva arra, hogy esetleg hosszabb időt is tölt majd ott.

Aztán a kis asztalon elhelyezte a magnetofont és a filmfelvevő-készüléket. Az üvegezett ajtót fedő vastag függönyt úgy rendezte el, hogy ő beláthasson a nagyszobába, megfigyelhesse azt, ami ott történik.

Mikor a rendezést befejezte, felhívta a másik épületben lévő irodáját. - Bár arra nem számított, hogy valaki lehet ott, tekintettel arra, hogy igazgatói-szünnap van, mégis jelentkezett Nellike, a titkárnő. Ez bizonyította, hogy a felszerelés kitűnően sikerült.

- Maga az, Nellike? Elküldte-e a mai postát? Nem? Akkor várjon! Átmegyek, és átnézem a postát.

Átsietett. Nellike meglepetve kérdezte:

- Honnan beszélt Igazgató Úr? Nem értem, hogyan jöhetett maga ide ilyen hamar?

- Nézze! A telefont átvezettem a lakásomba is. Ha engem hívnak, itt is, ott is jelez a telefon, onnan is beszélhetek. Nem kell a két iroda között ide-oda szaladgálni. Magát akartam megkímélni a fáradtságtól. Eddig, ha engem kerestek, magának szaladni kellett, hogy hívjon. Most már akár itt, akár ott vagyok, hallom, és beszélhetek, intézkedhetek. Maga is akármikor átszólhat hozzám, nem kell szaladgálni, ha mondjuk olyan keres, hogy ide kell jönnöm. Ugy-e, hogy így sokkal jobb lesz?

- Az bizonyos, hogy sokkal jobb. Nem azért, mert néha át kellett szaladnom; az a kis mozgás nem árt; csak olyankor azt, aki keresi, mindig itt kellett hagynom egyedül.

- Látja? Erre nem is gondoltam. Pedig az is megeshet, hogy az magával visz innen valamit. Mutassa most a mai postát!

Gyorsan átnézte futólag, aztán megkérdezte:

- A mai posta már megérkezett?

- Igen. Éppen azért jöttem be. Most akartam osztályozni.

- Várjon! Futólag azt is átnézem, hogy van-e abban valami fontos.

Valóban csak futólag nézte át. Azonnal felfedezte, amire kíváncsi volt. Az egyik levél a felesége jellegzetes borítékában volt, az ő szálkás betűivel megcímezve Árkossy Lehel helyettes igazgatónak. A bélyegző azt mutatta, hogy ezt Egerben adták postára. Ez aztán tisztázta a helyzetet: a felesége barátnőjének a neve Árkossy Lehel. Tovább már nem is nézte a leveleket, hanem a titkárnőhöz fordult.

- Nellike! Én úgy emlékszem, hogy azt mondtam, hogy ma munkaszünet van. Már, ha bejött, intézze el a postát, de utána azonnal menjen haza!

6.

Letelt a hét. A Balázs felesége is hazajött. Táviratozott, hogy mikor érkezik, így ő ment elébe az autójával, hogy hazafuvarozza. Mindenképpen arra törekedett, hogy ne tűnjön gyanúsak a felesége előtt. Hazaérve az első, amit észrevett a felesége, a telefon volt.

- Aranyos vagy, hogy a telefont ide is bevezettetted. Már régen szerettem volna ezt kérni.

- Én valóban rád gondoltam, mikor ide is bevezettettem. Így akármelyik részén is vagyok a nagybirtoknak, mindig beszélhetsz velem. Nézd! Itt egytől hétig vannak a számok. Mindegyik üzemegegység a maga számát viseli. Így, ha például a távoli négyes egységnél tartózkodom, csak a négyet kell tárcsáznod. Az ötös szám a nagy iroda, a hatos az ottani külön-iroda. A hetes pedig a posta. Az is előfordulhat, hogy haza, vagy valamelyik barátnődnek akarsz telefonálni interurbán; így nem kell a másik épületbe átmenned. Itt erre a papírra felírtam a számokat.

- Drága vagy, hogy erre gondoltál.

A nyakába borult és többször megcsókolta. A férj úgy érezte, hogy ezek nem is voltak olyan júdáscsókok, hanem valódiak. Mintha a gyanúja mégis alaptalan volna... aztán tovább beszélt:

- Nekem is könnyebb lesz. Ha keresnek, innen is intézhetem az ügyet, még akár étkezés közben is. Van itt egy készülék, egy a kis irodában, így nem kell ide-oda szaladgálnom, sem átjutni a nagy irodába.

- De most gondolom, hogy utazás után tisztálkodni akarsz. Addig átmegyek a másik épületbe az ügyeket intézni. Mikorra végezel, én is jövök, és együtt tölthetjük az egész napot.

Átsietett a másik épületbe. Távozása közben még hallotta, hogy az asszony vidáman dalolgat. Aztán üldögélt az irodájában, és váraozott. Körülbelül egy óra múlva hívta a lakást; az asszony azonnal jelentkezett.

- Valikám! Ne haragudj, de kellemetlen hírt kell mondanom. Azonnal sietnem kell a négyes üzemegységhez. Valami minisztériumiak érkeztek oda. Valószínű, hogy csak este érkezhettek haza. No, nem baj. Ezen is átesünk. Addig is csókollak.

Aztán kiment a másik irodába, ahol a titkárnő tanyázott.

- Nellike! Ha valaki keres, a négyesnél vagyok. Az asztalon fontos okmányok vannak, ezért az ajtót bezárom; senki sem léphet be oda, még a helyettesem se. Már indulok is. Autóval megyek.

Nellike egyedül maradt. Az ablakból látta, hogy főnöke a garázs felé halad. Dolga nem nagyon volt, azért kávéfőzéshez fogott. Aztán, mikor azzal elkészült, azt kortyolgatva olvasni kezdte a már otthon elkezdett krimi. Este, míg főnöke visszatér, már a végére ér a történetnek. A kezdete érdekes, izgalmasnak ígérkezik.

Az igazgató a sofőrjét ültette a kocsiba, egy paksaméta-írást adott át neki, hogy azt azonnal vigye a fővárosba, a minisztériumba. Ő az erdő felől visszatért a hátsó bejáraton az irodájába. Vigyázott, nehogy zajt üssön. A hátsó ajtót is bezárta és várakozott. A telefon közelében helyezkedett el. Körülbelül tíz perc múlva megszólalt, jelzett a telefon. Hallotta, hogy Nellike bosszúsán hagyta félbe az olvasást, morgolódott, csak azután vette fel a kagylót, a felesége beszélt.

- Halló! az igazgató irodája? Mondja, Nellike, elment már a férjem? Kár. Beszélni szerettem volna vele. Igen, Látom... Most fordult ki az autója a kapun. Köszönöm.

Aztán néhány perc múlva az ötöst hívták. Úgy volt beállítva a telefon, hogy ha bármelyik számot hívják, mindig jelentkezett az ő irodájában is. Felvette a kagylót, és figyelt; most is a felesége hangjára ismert.

- Halló! Ott a nagy iroda? Ott van-e a helyettes igazgató? Igen? Küldje a készülékhez! Mit érdekli magát az, hogy ki keresi? Majd neki megmondom. Te vagy ott, Pofikám? Igen? Jöhetsz nyugodtan, a „medvém” kiment a négyeshez... csak este jön haza. Remek napot rendezhetünk. Ne a főbejáraton, ott megláthatna valaki; az erdő felől nyugodtan jöhetsz; nyitva lesz a kiskapu, és a hátsó ajtó... ott senki sem láthat meg. Várlak! addig is csókollak.

Balázs látta, hogy a gyanúja beigazolódott.

Ez a beszélgetés azt is mutatta, hogy gyanúja beigazolódott. Ez a beszélgetés megerősítette, hogy a kapcsolatuk nem is új keletű. Amíg ő a gazdaságban szerteszét jár, végzi a dolgát, addig azok otthon, a lakásában szórakoznak. Így tehát nincs más hátra, mint, hogy ő is végrehajtja, amit előre megtervezett. Gyorsan átsietett az otthoni irodába, szintén az erdő felől kerülve, és annak a hátsó kijáratán lépett be, és elfoglalta a leshelyét. Pár perc múlva látta, mikor az a kis kertkapun belépett. Figyelt. Alighogy belépett, egy végtelennek tűnő csókkal kezdtek. Ez alatt a folyosón megközelítette a nagyterem bejárati ajtaját. Azon volt egy biztonsági zár is, melyet sohasem használtak. Az előre volt olajozva, így hangtalanul bezárhatta. Onnan tehát nélküle kijönni többé nem lehet. Az erős pántolt tölgyfaajtó nem törhető be, az ablakon pedig erős vasrács van.

Visszatért a levéltárba. Belesett. A csók még mindig tartott. Elővett egy borosüveget és jót ivott belőle. Aztán figyelte a továbbiakat. Minden szót tisztán értett, hiszen azok gyanútlanul beszélgettek. A beszélgetés fő tartalma természetesen az ő kigúnyolása volt. Nagyokat nevettek azon, hogy hónapok óta milyen remekül kijátszották a férjet. Ezután még könnyebb lesz, mert itt a telefon; még rövidebb távollétét is könnyű lesz kihasználni. Balázs a hangot mindig rögzítette.

Egy csókorgia után a férfi ölbe kapta az asszonyt és a heverőhöz vitte. Leszedett róla minden ruhát, s aztán ő is nekikészült... ekkor már működött a filmfelvevő. Aztán még jó ideig a heverőn hancúroztak. Később az asszony felugrott.

- Várj! - erre igazán jólesik egy forró fekete, azonnal főzök, s hozom.

Az ajtóhoz sietett, de azt nem tudta kinyitni. Rémülten állapította meg, hogy az be van zárva. A nagyterembe csak ez az egy ajtó vezetett; ezen át lehetett a teakonyhába vagy a szobákba jutni. Az előtte lévő széles folyosóról nyíltak azok.

- Te! az ajtó be van zárva... valaki bezárt.

- Ugyan, nézd! Benne a kulcs... nem zárhatta be. Forgasd! Nyisd ki!

- Már próbáltam. Nem lehet.

- Várj! Majd én.

Odasietett. Próbálgatta. Forgatta a kulcsot, de bizony az nem nyitott. Hosszú kísérletezés után abbahagyta. Elcsüggedve ült le.

- De nekem innen, bármi módon, de ki kell jutnom.

- Látod, hogy nem lehet. Az ablakokon erős vasrács van.

- És az másik ajtó hová vezet?

- Valamilyen lomtár vagy irattár. Sohasem jártam benne. Az állandóan zárva van. Az ajtaja ugyanolyan erős, üveges, de az előtt is ugyanolyan vasrács van.

- De hát mi lesz, ha az urad hazajön, és minket így talál? - Bizonyos, hogy ezt nem lesz könnyű megmagyarázni.

Aztán jó ideig csend volt. Néha újra próbálkoztak, de természetesen sikertelenül. Aztán veszekedni kezdtek; mindketten a másikat okolták a történetekért. Az asszony elkeseredett és kitört:

- Tudd meg, hogy eddig is az uramat szerettem jobban, nem téged. Csak untam magam; hiányzott a változatosság, amit fiatal koromban megszoktam.

- Hát akkor miért lettél a szeretőm?

- Azért, mert bolond voltam... azért, mert erőszakoskodtál.

- Semmi egyéb?

- Mondom, hogy már lánykoromban megszoktam a változatosságot.

- Vagyis azt akarod mondani, hogy nem én voltam az első szeretőd?

- Volt több is... minek tagadnám? Ma az iskolások között ez a divat.

- És itt?

- Akár meg is esküszöm, hogy itt valóban te voltál az első. Amíg te ide nem jöttél, egyszer sem csaltam meg az uramat. Oh, ha ezt ő meg tudná bocsátani!

- Ahogy én ismerem, ő ezt nem teszi.

- Te mit gondolsz?

- Legnagyobb valószínűség szerint mindkettőnket agyonüt, te is tudod, hogy milyen erős ember; én már láttam indulatosnak is... csak egyvalamiben bízhatunk; abban, hogy ő ezenfelül okos ember.

- És akkor?

- Nem üt agyon, mert akkor gyilkosságért őt is lecsukják!

- De mit tehet mást?
- Elkerget engem is, téged is.
- Akkor nincs más megoldás, a te feleséged leszek.

- Azért ne nézz engem bolondnak! Nem vagyok én török, hogy minden szeretőmet feleségül veszem; a valóságban azt sem tudom, hogy hány van. Aztán, ha egy olyan embert, mint a férjed, meg tudtál csalni, mi biztosítana engem arról, hogy engemet is megcsalsz már az első napon. Aki gyerekkorában megkezdte a hűtlenkedést, az később sem változik meg. Tudod, hogy az ilyeneket a múltban miknek nevezték?

Tovább nem folytatta, mert mint dühös macska ugrott neki az asszony. Mielőtt még védekezni kezdett volna, véresre karmolta az arcát, aztán verekedtek. Balázs a leshelyén majdhogyan hangosan elnevette magát. Neki elég volt, amit látott és amit megörökitett; óvatosan, csendben elhagyta leshelyét, és átment a másik épületbe. Hagyta, hogy azok gondolkozzanak.

7.

Az igazgató az irodájába lépett, de most a rendes ajtón ment be.

- Valaki keresett-e, míg odavoltam?

- Nem járt itt senki, Balázs bácsi.

- Látom, hogy a nagy irodából már mindenki eltávozott; maga is elmehet! Majd este a vacsoránál találkozunk. Még az is előfordulhat, hogy táncolunk.

- Az jó lesz! Akkor csak úgy búcsúszom, hogy a viszontlátásra.

Mikor egyedül maradt a főnök, főzött magának egy jó fekete-kávét; azt kóstolgatva várta, hogy múljon az idő.

A kihallgatott beszélgetés adta meg neki, hogy mit tegyen.

Igaza van annak a gazembernek; lecsuknák, ha agyonütné őket.

Sokkal helyesebb és jobb, ha elkergeti őket.

Tény, hogy még most is szereti azt az asszonyt, de együtt élni többé nem tudna vele... megcsalta. Azt is tudta, hogy a házasságuk előtti élete sem volt kifogástalan; de azt, hogy akkor nem egy, hanem sok szeretője volt, nem lehetett megbocsátani.

Az már aljasságra, romlottságra, züllöttségre mutatott. Az ilyen természet soha meg nem változik. Ha most elnézi az egyet, jönne, következne a többi. Végül hangosan mondta ki azt, amit gondolt:

- Ha neked szerető kell, hát legyen ezután is akár egy egész hadsereg. De, hogy mást is meg ne ronthass, nem válok el, így te sem mehetsz újra férjhez.

Aztán jelzett a telefon. Felvette a kagylót, figyelt. Először az ő irodáját hívták, aztán sorra vették a többi számot, sehol sem jelentkezett senki; érthető, szünnap volt, a postán is elmúlt a hivatalos idő. Valószínű, hogy segítséget akart kérni, lakatost akart hívni a felesége, hogy kiszabadítsa őket. Kísérletük sikertelen maradt.

Az, hogy hazamenjen és kiengedje őket, még csak eszébe sem jutott. Csak folytassák a veszekedést és gondolkozzanak; az határozottan jót tesz nekik. Amikor már közeledett a vacsoraidő, megkeverte a sofőrjét és utasította:

- Tizenegykor álljon elő a kocsival! A feleségemet kell az állomásra vinni; újra a szüleihez kell utaznia. Az igazgatóhelyettes is vele megy; ő az éjféli vonttal utazik.

Aztán átment az étterembe, és nyugodtan megvacsorázott. Később mulattak, táncoltak. Tíz óra után felkelt és búcsúzott.

- Ne zavartasságok magatokat! Fáradt vagyok és lefekszem. Előbb még a feleségemet is útba kell indítanom; újra haza kell utaznia Keszthelyre, a szüleihez. Úgy látszik, hogy az anyjának komoly baja van.

Hazatért. A nagyszobához sietett. Észrevétlenül kinyitotta a biztonsági zárat. Valószínű, hogy a lépéseit meghallhatták, mert mikor belépett, csak a felesége ült az asztal mellett. Kissé dülöngélve ment hozzá, mintegy jelezve, hogy kissé be van csípve. A felesége érdeklődött:

- Hogy jöttél be? Én reggel óta megpróbáltam kimenni, de sehogyan sem sikerült, az ajtó be volt zárva.

- Ugyan. Ki zárta volna be? Az ugyan már párszor előfordult, hogy a kallantyú előugrott. De csak meg kell olyankor kissé rázni, és az helyreugrik. Késő van, már azt hittem, hogy le is feküdtél.

- Vártalak!

- Sajnálom, hogy várakoztattalak.

Tedd meg még azt a szívességet, és főzz egy jó feketét! Kissé többet ittam a vendégek kedvéért. Tudod, én voltam a házigazda, nem húzhattam ki magam, inni kellett.

Az asszony gyorsan eleget tett a kérésének. Mikor ő is megitta a feketét, kérte a férjét, hogy hozzon neki az irodából néhány ív papírt, mert kifogyott a levélpapírja, és egy pár levelet szeretne megírni, hogy a másnapi postával már el is küldhesse. Türelmetlenül intette le.

- Ugyan hagyj! - Ráérsz megírni azokat holnap is. Most lefekszünk. Most jut eszembe. A titkárnőm jelentette, hogy neked a reggel látogatód volt. Láta, mikor ide bejött. Mivel a titkárnőm is nő, így érthető, hogy kíváncsi volt; leste, hogy az mikor távozik. Viszont te mondtad, hogy reggel óta nem tudtad kinyitni az ajtót, így az nem is távozhattott. Nem értem...

- Tudod, az unokabátyám keresett fel. Üzenetet hozott, azt jött megmondani.

- Nellike szerint nem ment el, tehát most is itt kell lennie.

- Arra gondoltunk, hogy félreértenéd azt, hogy én egész nap egy férfivel vagyok bezárkózva.

- De ha rokonod, ha unokabátyád? Akkor nincs ok a rejtőzködésre. Mi a rokont mindig szívesen látjuk. Hívd elő! Önts neki is feketét! Gondolom, hogy itt csak abban a szekrényben lehet... Nyugodtan lépj ki, kedves rokon!

Az pedig nem tehetett mást, kilépett.

- Nahát! Te vagy? Miért nem mondtad eddig, hogy te rokonunk vagy?

De mondd! Mi lelte az arcodat? Csudamód be van tapasztva angoltapasszal...

- Kora reggel az erdőben jártam, megbotlottam egy kiálló vastag gyökérben, és beleestem egy vadrózsabokorba.

- Igen, ilyesmi is elő szokott fordulni. De már itt is a fekete... Idd ki! Valika! Kínáld már a vendégünket egy kis itallal is. Sajnos, nincs idehaza más, csak egy kis rum, de sokan direkt azt szeretik feketével.

Mindketten csodálkozva figyelte; nem leltek a viselkedésére magyarázatot. Hallgattak. Aztán újra ő törte meg a csendet: - Majdnem elfeledtem. A minisztériumból telefonáltak, hogy holnap tíz órakor jelentkezéél ott.

Megkapták a kérvényedet, melyben az áthelyezésedet kérted a Kőszeg melletti nagy Állami Erdőgazdaságba.

- Én kértem? Csak valami tévedés lehet.

- Azt már csak te tudhatod. Nekem azt mondták. Így az éjféli vonattal indulnod kell. Nem is tartóztatlak. Biztos vagyok abban is, hogy ide többé vissza nem térsz.

Még mindig nem értette főnöke magatartását, de azt látta, hogy ezen a címen szabadulhat meg a szorult helyzetéből. Felhajtotta a pohárka rumot, és búcsúzni kezdett; előrenyújtotta a jobbját.

- Akkor valóban búcsúznom kell. Indulok. Szervusz.

- Ne haragudj, de van egy rossz szokásom; én csak a tisztességes, becsületes emberekkel szoktam kezet szorítani... Sajnos, téged sehogy sem tudlak azok közé sorolni.

- Mit jelentsen ez?

- Nem sokat. Csak azt, amit te állítottál rólam, vagyis, hogy én okos ember vagyok... Azért nem ütöttelek le, mint egy veszett kutyát szokás: ugyanis gyilkosságért még engemet is lecsukhatnának.

- Nem értem!

- Nem érted? Akkor hallgasd meg ezt a magnót! Ugy-e, érdekes beszélgetés, remek eszmecsere, sőt, végül egy kis családi perpatvar is... Lesz alkalmad, hogy ezután gyakran beessél abba a bizonyos vadrózsabokorba... Figyeld csak tovább! Mohamedán ugyan nem nagyon lehetsz, de nincs semmi akadálya annak, hogy annyi szeretőt tarthass, amennyit csak akarsz; csak arra kell vigyáznod, hogy közbe-közbe meg ne botolj egy-egy kiálló vastag gyökérben.

Az asszony alkalmasnak látta, hogy közbeszóljon, mentegetőzni próbáljon.

- Ebből láthatod, hogy védekeztem... Mint gyöngé nő, nem tudtam egy erős férfinak ellenállni.

- Ne folytasd! Ha kívánod, folytathatjuk; a hangot kiegészítheti a kép; ugyanis a jelenetet teljes egészében filmre vettem... Helyesebb, ha hozzáfogsz az öltözködéshez, mert te is vele utazol.

- Értelek. Ez azt jelenti, hogy beadod a válópert... Megérdemlem.

- Tévedsz. Nem érdemled meg azt sem, hogy elváljak. Akkor újra férjhez mehetnél. Te családanyának nem, de szeretőnek annál inkább alkalmas vagy.

Ezután valóban annyi szeretőt tarthatsz, amennyit csak akarsz. Szavaidat ismétlem: hogy szereted a változatosságot.

- Akkor magammal viszem Danit, a gyermekemet.

- Tévedsz. Az itt marad! Te nem vagy anya. Még a bíróság előtt is bizonyít a szavad, hogy Dani az én fiam.

- És ha én adom be a válópert?

- Megteheted. Koronatanú lesz ez a film és a magnó; valóban humoros kis eset lesz akkor a tárgyalóteremben. És most, mars! Ki innen mindketten! Itt már is nagyon fertőzött a levegő. Szellőztetnem kell!

8.

Az ügy nem került nyilvánosságra. Még a sofőr, aki az állomásra vitte, sem sejtett semmit. A gazdaság alkalmazottai is csak annyit tudtak, hogy az asszony a beteg szüleinél van látogatóban. A holmiját maga Balázs vitte el oda utána az autóján. Ott az asszony leborult előtte, könyörgött, ígérte, hogy megváltozik, de Balázs hajthatatlan maradt. Búcsúzóul azt mondta:

- Nézd Vali! Én azért nem válok el, mert hazudni még a bíróság előtt sem tudnék. Vigasztaljon téged az a tudat, hogy én sem házasodok meg újra.

- És én még csak nem is remélhetek?

- A jövőbe nem láthatok. Történhetnek még csodák, - bár én nem hiszek a csodákban. Nevem viseled, érthető, hogy figyeltetni foglak. Ott úgy szerepelsz majd, hogy meghaltál. Eltartásodról gondoskodik, mindig küldök annyit, hogy abból megélhatsz, de csak addig, míg arra érdemesnek tartlak. Most búcsúzom.

Átölelte, megcsókolta, beült az autójába, és távozott. Valóban figyeltette. Öt évig kifogástalanul viselte magát. Már-már arra gondolt, hogy megbocsát, de akkor bizonytságot szerzett, hogy visszatért a régi kedvteléseire, életmódjához. Beszüntette a segélyezést, és azóta még csak hírt sem hallott róla.

Dani gondozását Nellike, a titkárnő vállalta. Neki akkor még nem volt gyermek; a kisiút gyerekeként szerette és gondozta. Csak jó pár évvel később született egy kislánya, aki Erika nevet kapott.

Kettőjük között tíz év korkülönbség volt, de a kis Dani még fokozottabban ragaszkodott a kis húgocskájához; valóban igazi testvéreként nőttek meg. Nellikét is igazi édesanyaként szerette és ragaszkodott hozzá.

Apja pedig elkényeztette; minden vágyát teljesítette. A nagy tudású édesapa igazi példakép volt a fejlődő fiúnak. Annak minden szava kinyilatkoztatás volt számára. A nagyteremben gyakran nézegette anyjának egy megnagyított fényképéről készült olajfestményét, ő mindig úgy tudta, hogy még az ő kiskorában meghalt. Néha meglepte, hogy az apja a kép előtt áll hosszú ideig; nézi, és mintha könny csillogna a szemében. A világért sem merte volna ilyenkor megzavarni. Láta, hogy apja nagyon szerette és talán még most is szereti. Apja sohasem beszélt az édesanyjáról, és ő nem kérdezősködött róla.

A középiskola elvégzése után a közgazdasági egyetemen folytatta tanulmányait. Diplomája kézhezvétele után, először a Tervhivatalban dolgozott; később az Állami Gazdaságok felügyeletét bízták rá. Gyors előrehaladása még itt sem állt meg, először a Központi Bizottság tagja, később miniszter-helyettes lett.

Természetesen minden szabadidejét, szabadságát a szülői háznál töltötte el. Otthon az idejét a hegyek, erdők közti barangolással, vadászattal töltötte el. A többi idejét megosztotta az apja és a nevelőanyja családjá között. Nellike kislányát, Erikát, akit csak Ilka néven ismert, pólyás kora óta figyelte, szerette, lovagjául, védelmezőjéül szegődött. Őt mindig igazi testvérenek érezte. Még, mint nagydiák is, mindig szívesen eljátszogatott a csacsogó aprósággal.

Minden hazatéréskor csodálkozva figyelte, hogy a kislány milyen sokat nőtt, fejlődött. Hazatéréskor mindig Ilka volt az első, aki fogadta; mint testvér ugrott a nyakába. Autójában sokszor leszaladt látogatására. Legutolsó hazatérésekor szokás szerint az apja irodája előtt stoppolta le az autót. Mikor belépett, az ajtón, csodálkozva nézett egy ideig; meglepődött, Nellike helyén egy szép nagylány ült.

- Ilka! Csak nem te vagy? Mi az? Még csak nem is örülsz, hogy jöttem? Most nem kapok egy testvéri pusztit?

A kislány fülig pirult. Aztán nagy lassan odament hozzá, és megadta, amit kértek tőle.

- De ezt csak soron kívül kaptad. Itt nem Ilka, a testvére, hanem Erika, a titkárnő ül. Anyukám helyére engem ültetett Balázs bácsi. Vedd tudomásul, hogy egy komoly dolgozónő a munkahelyén nem csókolózik.

- Azt vettem észre. Az a puszi, amit kaptam, csak olyan lagymatag volt. Majd a munka után mutasd meg, hogy te már másmilyent is tudsz adni a te bátyádnak. Ha lesz, akkor valamit elárulok neked.

- Inkább most áruld el, most úgyszincs itt Balázs bácsi. Tudod, nem tagadom, én is nő vagyok; azt is tudhatod, hogy a nő és a kíváncsiság egy fogalom.

- Jó. Te legyél az első, aki ezt megtudod. A bátyád házasodik.

A kislány elhalványult, de azért mosolygást erőltetve kérdezte:

- Ki az a szerencsés? Az bizonyos, hogy fényképed is van róla. Mutasd meg nekem!

- Eltaláltad. Van róla kép. A neve Bán Éva. Fogd, itt a kép. Gyönyörű lány.

Ilka kezébe vette a fényképet, és az ablakhoz sietett vele, mintha a világosságnál szeretné jobban megfigyelni. A valóságban azért, mert halálosan elsápadt. Jó idő telt el addig, míg megfordult. Dini érdeklődve kérdezte:

- Mi az? Nem tetszik neked? Még csak szerencsét sem kívánsz?

- Nem. Mert ez a nő nem neked való.

- De most már magyarázd meg azt, hogy miért? Ha te mondod, akkor annak nagy oka lehet.

- A legnagyobb.

De nem folytatta, mert belépett Dini apja.

- Itt jön apa. Várj itt rám! A beszélgetést majd folytatjuk.

Az idős, már kissé deressedő édesapa nagy szeretettel ölelte magához a fiát, és mosolyogva mondta:

- Nem veszed észre, hogy milyen fiatal és szép titkárnőm van? Hiába, én még legényember vagyok... Ma egyébként is az a szokás, hogy ha a főnök öreg, a titkárnő legyen fiatal. Ilka! Ugye, főzöl nekünk egy jó feketét? Ma ez a titkárnők legfontosabb tudománya.

Bekísérte fiát az irodájába. Ilka nemsokára vitte a kávé. Mikor kijött az irodából, azonnal távozott; nem akart, nem mert Dinivel találkozni. Mikor egy jó óra múlva kijöttek, sehol sem találták. Az apa szólt:

- Nagyon sokáig beszélgettünk, elmúlt az idő. Biztosan hazament ebédelni.

- Nagyon sajnálom, pedig szerettem volna vele még beszélni. Sajnos, indulnom kell. Kérd meg a nevemben, hogy ne haragudjon azért, mert búcsú nélkül távoztam!

9.

Ilka hazasietett. Ott leroskadt a heverőre, sírt, zokogott keservesen. Az anyja csak jóval később vette észre. Faggatni kezdte, de nem tudott semmit kiszedni belőle. Csak hosszú idő múltával tudta megszólalásra bírni.

- Anyuskám! Meghalok. Meghalok...

Aztán megint csak hallgatott; csak jó negyedóra múlva nyögte ki:

- Anyucikám! Dini házasodik.

- Honnan tudod?

- Ő mondta.

- És te szereted?

- Tudhattad. Már talán pólyás koromban szerettem.

- Úgy, mint testvéredet.

- Óh, még óvodás koromban is több volt az testvéri szeretetnél.

- Hiába. Semmit sem tehetünk az ellen, ha házasodni akar. Harminc éves embernél ilyenre lehet számítani.

- Ne hidd, hogy én nem számítottam erre! Ugyan az a valóság, hogy én szerettem volna az ő felesége lenni. De azt nem, hogy egy közönségest, egy olyant, egy olyan utcai nőt...

- De hát kit akar feleségül venni?

- Kit? Mondtam már. Azt az utcai nőt. Bán Évát. A saját testvérét.

- Mit beszélsz? Hiszen neki nincs testvére.

- De van. Én ezt már régen tudtam; még gimnazista koromból. Hallgattam, mert nagyon szeretem Zsiga bácsit. Ő titkolta a valóságot. Az ő felesége nem halt meg, az még ma is él; azt ő csak elkergette, mert olyan volt, mint most a lánya, Éva... az már most is úgy élne, mint régen, csak hogy most már a kutyának sem kell. Csak azt nem értem, hogy fonhatták be Dinit?

- Most simulj hozzám, és mesélj el nekem mindent!

- Együtt jártunk iskolába. Ott tudtam meg mindent róla. Tudod, hogy a gyerekek mindent kilesnek, kifecsegnek. Osztálytársam volt, így jól láthattam, hogyan él. Hetenként változott a fiúja. Azt is láttam, hogy rendszeresen feljárt a fiúk lakására. Azt nem állítom, hogy ő tudott arról, hogy Dini neki féltestvére. Azt viszont tudom, hogy nagy színészi tehetsége van. Valahogy a Dini közelébe került, azt befonta; miniszter-helyettesné akar lenni.

- Egy bizonyos. Azt, hogy mindezt közölnünk kell Zsiga bácsival. Ezt a házasságot csak ő akadályozhatja meg.

- Én Dininek már meg akartam mondani... neki el tudtam volna mondani mindent. Már bele is kezdtem, de jött Zsiga bácsi, és az félbe maradt. Zsiga bácsinak nem merem megemlíteni sem, mert tudom, hogy őt az fájdalmasan érintené. Zsiga bácsi engem mindig úgy szeretett, mintha a lánya lettem volna, mindig mindenhová vitt magával. Sokszor láttam őt ott a nagy olajfestmény előtt állni. Én tudom, hogy ő még most is szereti azt az értelmetlen, aljas nőt. Mondd! Okozhatok neki fájdalmat?

- Pedig azt meg kell tenned! Egyedül csak te teheted! Reggel az legyen az első dolgod, bekopogsz az irodájába, és mindent, mint most nekem, neki is elmondasz. Az kétségtelen, hogy sem Zsiga bácsi, sem Dini, de még Éva sem tud arról, hogy ők féltestvérek. A házasságot más módon megakadályozni nem lehet.

10.

Ilkára beköszöntött élete legnehezebb napja. Igazat adott anyjának, csak ő teheti meg, csak ő számolhat be mindenről Zsiga bácsinak. Korán bement az irodájába, de semmivel sem törődött. A telefon többször is jelzett, de fel sem vette a kagylót.

A főnöke is többször kereste, de mivel választ nem kapott, át-sietett hozzá.

- Nem voltál itt? Többször hívtalak telefonon.

- Igen - nyögte ki Ilka.

- Mi az, te lány? Hiszen te beteg vagy.

Átkarolta, bevitte az irodájába, leültette a pamlagra. Majd konyakot öntött egy pohárkába.

- Ezt idd ki, és aztán beszélj. Mi bajod van?

Lassan kezdett magához térni, aztán elfogódott hangon nyögte ki:

- Dini házasodni akar.

- Tudom. Velem csak tegnap közölte. Azért jött le. Vagy talán te? Mindig sejtettem, és reméltem is, hogy...

- Óh, Zsiga bácsi! Nem az a baj, hogy nem engem... Az ugyan biztos, hogy én őt szeretem, sőt, reméltem is... De ha mást szeret, még az sem volna baj: én mindig azt akartam, hogy ő boldog legyen... mit bánom én, bárkit vesz is el, csak azt az egyet ne...

- Te ismered?

- Osztálytársam volt; így nagyon jól ismerem. Egy olyan közönséges nő nem lehet a Dini felesége. Egy olyan aljas... egy olyan. Jaj, nem merem kimondani, hogy...

- Pedig már meg sem tudjuk akadályozni. Tegnap éppen azért volt itt, hogy menjek fel a mai esküvőjére. Lehet, hogy az már meg is történt.

- Jaj, végem van! Feleségül vette a saját testvérét!

Ezután ájultan terült el a heverőn. A jó öreg kétségbe volt esve, nem tudta, hogy mit tegyen. Szerencsére Ilka rövid idő múlva magához tért.

- Aranyoskám! ne ijesztgess! Hidd el nekem, hogy ha meg is esküdtek, az a törvényeink szerint érvénytelen; testvér testvért nem vehet feleségül. De nincs semmi baj. Az anyakönyvvezetőtől mindjárt ide jönnek; az a tervük, hogy itt lesznek harminc napig.

- De, ha már megvolt az esküvő?

- Mondom, hogy érvénytelen, ha ők testvérek. Mondj el nekem mindent, mielőtt ők ideérnek! A többit bízd rám! Én elintézem.

Ilka odasimult hozzá, és susogó hangon mindent elmondott, amit csak tudott. Az apa nem szólt bele közben, de a végén megjegyezte:

- Most én kiegészítem a te beszámolódat. Meg kell, hogy ismeresselek téged a múlttal. Végighallgatod azt a magnószalagot, amit régen vettem fel; filmmel is lejátszom az akkor történeteket. Ma itt ugyanazt megismételjük.

Ilka ámulva hallgatta és aztán nézte végig a múlt eseményeit. Aztán szeretettel megcsókolta az idős férfit.

- Nagyon sokat szenvedhetél. Zsiga bácsi. Én tudom, hogy te még most is szereted azt az érdemtelen.

- Igazad van, Ilka. Egy igazi férfi csak egyszer szeret.

- Azt mondtad, hogy azt ma itt megismétljük. Hogyan gondolod?

- Emlékszel? Pár hónappal ezelőtt ide helyezték azt a huligán pofát; ismered; Tordassy Tamást. Dini azt a menyasszonya kérésére helyezték ide, mint annak unokabátyját. Az azóta itt minden fiatal nővel kikezdett; erőszakoskodott. Egymás után jártak hozzám a lányok panaszkodni. Egyelőre türtem.

- Valóban, velem is többször próbálkozott... neked azt szégyelltem elmondani.

- Vagyok olyan emberismerő, hogy az a szeretőjét helyeztette jó előre ide, hogy itt a harminc napját se töltse unalmasan. Sejtethed, hogy mire gondolok.

- Már értem. Óh, de boldog vagyok! De az biztos, hogy nem tudnék szembenézni velük. Adj nekem, Zsiga bácsi, egy napi szabadságot! Hazamegyek.

- Természetesen kaphatsz szabadságot. A többi ügyis az én dologom.

11.

A fiatalok autója valamivel tíz óra után futott be. Az idős intéző jó ideig csodálkozva nézte a kocsiból kiszálló fiatalasszonyt; mintha csak az ő valamikori menyasszonyát látta volna... Dini hangja térítette vissza a valóságba: - Apám! Itt van az én asszonykám, Évi. Szeresd te is!

Akaratlanul is magához ölelte az asszonykát; az esküvőjére gondolt vissza, és csak azután szólt: Sajnos, egy kissé kellemetlen hírrel kell, fogadjalak. Nincs még öt perce sem, hogy telefonáltak a minisztériumból, a főnököd beszélt.

A négyes számú üzemegységünknel egy nagy téli sportkombinát épül; külföldi vendégeit kíséri oda, és nekünk is ott kell lennünk. Te csak utána kezdheted meg a harmincnapos szabadságodat. Onnan este előtt nem juthatunk haza. Ne haragudj, Kicsi Asszonyka! Átkísérünk a jövődő lakhelyedre. Ott addig körülnézhetsz. Aztán majd olvasással eltöltöd az időt.

Évának rendkívül tetszett az új otthon. Ide-oda ugrálva itt nagyon jól fogja magát érezni. Várni is tud.

Az apa átkísérte a fiát a másik épületben lévő irodájába. Ott azonnal átsietett a nagyirodába, ahol a beosztottak dolgoztak. Ott azonnal felfedezte, akit keresett. Azért jó hangosan bejelentette:

- Ma senki se keressen az irodában. A titkárnőm is szabadságon van. Én a fiammal a négyes üzemegységhez megyek. Valamilyen külföldieket kell ott kalauzolniunk. Csak késő este jövünk haza. Maga - fordult a sofőrjéhez, - jöjjön velem!

Visszatért a fiához a kis irodába. Ott utasította a sofőrt.

- Magának a menyasszonya ugy-e Putnokon lakik?

- Igen, ott lakik.

- Estig szabadságolom. Felkeresi a menyasszonyát és jól tölti vele az időt. Az én kocsimmal megy. Sötétedés előtt nem jöhet haza. Megértett?

- Igen, megértettem, és hálásan köszönöm.

- Most azonnal a garázshoz megy, és készen áll indulásra. Mikor én a fiammal a sarkon befordulok, azonnal indít. Megértett? Jó szórakozást kívánok maguknak. Gondolom, hogy a kislány örülni fog...

12.

Kevéssel aztán, hogy a sofőr távozott, ők is indultak. Az épület sarkánál befordultak a garázs felé. Ebben a pillanatban felbúgott a motor és a kocsi gyors iramban haladt a kapu felé. Kevés idő múlva, már csak a felkavart por látszott; majd nemsokára eltűnt az út kanyarulatánál. Dini érdeklődve kérdezte: Hát mi nem megyünk? Azt hittem, hogy ez a kocsi visz a négyeshez.

- Nem baj, mehetünk az én kocsimmal is.

- Megyünk, de nem oda, nem a négyes üzemegységhez.
  - Akkor hova?
  - Vissza, a hátsó ajtón az én irodámba.
  - Nem értelek.
  - Majd ott megmagyarázom. Ott gyorsan mindent megértesz. Hallasz is, látsz is; az mindent érthetővé tesz.
- Közben már az erdő felől elérték az ajtót, és helyet foglaltak. Az apa hozzákezdett a mondókájához.
- Nagyot hibáztam azzal, hogy amit most veled közlök, arról még eddig sohasem szoltam.
  - Talán menjünk át Évához. Ott is beszélgethetünk.
  - Nemsokára odamegyünk, de először közölnöm kell veled valamit. Megtörtént az esküvőtök, és te a törvényeink szerint még nem lehetsz Éva férje.
  - Nem értem. Miért? Hiszen már megvolt az esküvő.
  - Igen, megvolt, de az érvénytelen! Azt a törvény nem engedi, sőt, tiltja!
  - Igazán nem érthetem, hogy miért?
  - Mert te nem veheted feleségül a testvéredet!
  - Most már aztán végképp nem értek semmit. Hiszen anyám öt évvel hamarabb meghalt, mint Éva született. És neki nem volt lánya.
  - Nem volt, de van, és az Éva! Ugyanis anyád nem halt meg, sőt, még most is él. Ott volt, úgy tudom az esküvőtökön is, tehát még most is nagy színésznő... Éva tehát az én feleségem lánya, hogy az apja ki volt, azt nem tudhatom. Az pedig valóság, hogy ti féltestvérek vagytok. Te sohasem nézted meg a nagyteremben lévő olajfestményt?
  - Valóban. Mindig sokat törtem a fejemet, hogy Éva kire emlékeztet. Az a kép teljesen Éva... miért nem mondtad ezt el nekem soha?
  - Az nagy hiba volt, de azt hittem, hogy a sírig titok maradhat. Nem akartam, hogy rossz emlékeid legyenek anyádról. Arra igazán nem gondoltam, hogy lánya van, és az a lány pontosan a te menyasszonyod lehet. Még az anyakönyvbe is csalárdul jegyeztette be, mert nem váltunk el, ezért az csak az én nevemre lehetett volna anyakönyvezni.
  - Különös, és most már érthető.

Ha vele voltam, éreztem, hogy szeretem, de közelében sohasem éreztem nemi vágyat. Tehát az érzésem nem szerelem volt, hanem a természet által belém oltott testvéri szeretet. Érzésemben sosem volt vágy; pedig azt te is láthatod, hogy Éva csodaszép nő.

- Gyönyörű. Ugyanolyan, mint az anyád volt abban az időben. Mikor ismerted meg Évát?

- Akkor, amikor elfoglaltam a mostani beosztásomat. Ott ő volt a titkárnő.

- És hallottál a múltjáról?

- Hallottam. Nem is keveset. De az rendszerint így szokott lenni, akár igaz, akár nem... az biztos, hogy ő is úgy élt, mint a mai fiatal-ság kilencven százaléka; úgy, mint ma minden fiatal. Bolond divat, de megszokott, általános. Az a jelszavuk, hogy élnek a jogaikkal. Ma minden lánynak van „partnere” vagy „fiúja,” de az is biztos, hogy százból tíznek sem az lesz a férje. Később kikerülnek az életbe; s bizonyos hányad, mondjuk, hogy a fele, megokosodik, „szórakozni” akar; jelszava az „egyke” vagy az „egyse.” Sokszor, ha férjhez megy is, válóper a vége. Osztályrésze lesz az elhagyottság, az egyedüllét, a társtalanság, s mindezen felül a sírig tartó unalom. Arra egyikük sem gondol, hogy az ilyen szórakozás, legfeljebb ha egy évtizedig tart, mert közben felnő egy újabb miniszoknyás nemzedék; s az ő értéke a mélypontra süllyed, és csak olcsón árusíthatja ki magát, közpréda lesz, alábbvaló, mint volt valaha egy utcasarki nő.

- Azt látom, hogy te is ugyanúgy gondolkozol, mint én. És Éva?

- Kétségtelen, hogy tanuló korában ő is úgy élt, mint ma is a többi fiatal. Da hat hónap óta, vagyis mióta én őt ismerem, mióta egy irodában dolgozunk, a legkisebb hibát sem követte el. Figyeltem, sőt, figyeltettem. Erről ő semmit sem tudhat.

- Értem. És sok mindent érthetővé tesz. Most figyelj! Bemutatom, hogy én miért nem éltem együtt anyáddal, és hogy miért költöttem a halálhírére.

Aztán neki is lejátszotta az akkor felvett beszélgetést, azt a jelenetet.

- Ez mindent érthetővé tesz. Várj! Nézd meg ezt a filmet is.

Bemutatta a jelenet képét is.

- Biztosan én is úgy tettem volna, amit te.

- Gyilkos nem tudtam volna lenni, de együtt élni vele sem. Szerettem, és még most is szeretem.
- Némelyiket az öröklött rossz vére, másokat a divat sodor erre az útra. Azt azonban nem hiszem, hogy ezt Éva is örökölte volna.
- Gondolom, hogy arról hamar meggyőződést szerezhethünk.

13.

Aztán csendesen beszélgettek az elmúlt idők eseményeiről, majd bekövetkezett, amit az apa előre sejtett; a telefon jelzett.

- Vedd a másik kagylót! Hallgasd, de ne beszélj!
- Halló! Halló! Ott az erdőgazdaság irodája? Igen? Ott van-e az irodában Ordassy Tamás? Ne hívja! Mondja neki azt, hogy a rokona üzenetet hozott... küldje át őt az igazgató lakásába! Köszönöm.
- Ez Éva hangja volt.
- Tehát jól sejtetted, hogy azt a huligánt miért helyeztette veled ide? Innen, az ablakból jól odalátunk. Figyeljük! Meglátjuk, hogy mikor megy oda.

Egy negyedóra is elmúlt a várakozással. Tudták, hogy Ilka nincs ott. Tehát csak az a szemtelen alak akarhat onnan telefonálni, hogy mások ne hallhassák a beszédjét. Valóban jelzett a telefon.

- Halló! Halló! Úgy látszik, hogy nem tette a helyére a hallgatót; azért nem jelentkezik. Halló! Pedig igazán mesés alkalom; az „öreg szivar” és az a „balek” estig haza sem jön. Halló! Állatian mesés lesz, amit ma ott ketten rendezünk. Előleg a nászéjszaka előtt. Halló! Nem jelentkezik. Nem baj. Így is átmegyek.

- Kezdődik a jelenet. Menjünk át az otthoni irodámba! Elfoglaljuk az irattárban a helyünket. Onnan mindent jól láthatunk és hallhatunk majd.

Gyors léptekkel siettek át az erdő felől. Elfoglalták leshelyüket. Éva idegesen járt fel-alá. Percek múlva, kopogtatás nélkül belépett a helyettes igazgató. Kitárt karokkal indult Éva felé.

- Szia! Csaj... Oltári az, hogy már itt vagy... Állati kis tivornyát rendezünk mi itt estig.

Mint az ostor csattant Éva hangja: - Állj! Egy lépést se jöjj közelebb!

- Nem értem!

- Állj oda a nagy asztal túlsó oldalához... meg ne próbálj felém közeledni!

- De hiszen te azért helyezettél ide engem!

- Nem azért. Hanem azért, mert akkor bolond voltam. Állj! Mondtam, hogy ne közelíts! Hosszú és hegyes szerszám ez, és bizonyos, hogy beléd vágom, ha próbálsz... Ha tetszik, leülhetsz... aztán tárgyalunk.

- Nem értelek! Telefonáltál. Hívtál. Miért?

- Sőt, hallottam azt is, hogy te is akartál telefonálni; nem feleltem, azt akartam, hogy idejöjj, hogy végleg leszámolhassak veled!

- Vártam ezt az órát. Egy félévig böjtöltem itt. Hiszen az egészet együtt terveztük el.

- Helyesbíts! Nem terveztük, hanem terveztétek az anyámmal; engem aztán rávettetek... Bolond voltam, hallgattam rátok... de attól fogva, minden megváltozott.

- Mennyiben változhatott? Elértük, amit akartunk, amit te is akartál.

- Mondtam, hogy minden megváltozott.

- Meg is magyarázod?

- Megtehetem. Helyes, ha mindent tisztán látsz. Tehát te és az anyám rábeszéltek engem erre az aljasságra... azt elismerem, hogy akkor hallgattam rátok; sőt, azért helyeztetek téged ide. Ő gyanútlanul ide is helyezte a kis rokont.

- Eddig tudom. Tovább!

- Egy hét sem telt el. A kiszemelt áldozatokra kivettem a hálót. Úgy, hogy a nők szokták, kísérleteztem. Mindig többet és többet mutattam neki. Észre se vette. Csak végtelen udvarias volt, amit az eddigi udvarlóimnál sohasem tapasztaltam. Oh, a fakír! Hiszen nálad tökéletesebb testű nő ezer közül, ha akad.

- Erre gondoltam én is. Dühösített, hogy nem sikerült sikert elérnem. Folytattam. Remek feketéket főztem... hálás volt érte. Úgy beszéltem vele, mint ma a fiatalság beszél. Ahogy azt a tanulóéveink alatt megszoktuk. Nem is sejtéd, hogy mit mondott?

- Ha mondod?

- Jól van, hallgasd!

- Évike! Én négy világnyelvet tökéletesen beszélek, de ezt nem értem. Kinőttem az iskolapadokból, de az ottani bolondságokból is. Én dolgozó vagyok, s maga dolgozó nő. Én itt csak magyarul értek.

- Szóval nagyképűsködött?

- Nem adtam fel a harcot. Megpróbáltam előtte felfedni a múltamat, azt, hogy milyen életet éltem én eddig. Mindjárt a kezdetnél közbevágott.

- Hagyja, Évike! Nem vagyok kíváncsi. Maga is úgy élt, mint ahogy a többi él ma... teljesen tisztában vagyok azzal, hogy ma csak kevesen állnak szűzen az anyakönyvvezető elé. De következik az élet, és azoknak benő a feje lágya, megokosodnak. Nem a jogukkal élnek, hanem visszaélnek azzal. Tudja, a múltat meg lehet bocsátani, de a jelent és a jövőt soha.

- Tisztelni kezdtem, de harcoltam tovább. Névtelen leveleket írtam, ahol az úgynevezett jóakaró mindent elmondott rólam, sőt, túloztam is. Most csodálkozhat sz. Odahozta hozzám és azt mondta:

- Nézze meg Évike ezt az írást! Talán ráismer az írójára. Engem egyáltalában nem érdekel, hogy az mit ír. Kérje meg, hogy ne fáradozzon a maga befeketítésével. Én csak annak hiszek, amit tapasztalok.

Ettől a naptól kezdve nemcsak tiszteltem, de becsültem is. Majd kértem, hogy téged helyeztessen át onnan valahová, mert téged nem illet meg egy olyan hely. Nagyot nevetett és azt mondta:

- Évike! Ott hagyjuk. A sok épeszü ember között elfér egy hulián is. Azok legalább látják, hogy kit kell utálniuk.

Ettől a perctől kezdve imádtam. Az biztos, hogy nem voltam szerelmes belé, de szerettem... Én mellette sohasem éreztem nem vágyat, ami szerintetek szerelem. Ma már tudom, hogy az ostobaság; semmi más, mint az állatoknál az üzekedés. Ha közelében lehettem, boldognak éreztem magam. Biztos, hogy én azt az embert megcsalni nem tudnám soha.

A hallgatója az egész előadás alatt csak gúnyosan mosolygott.

Mikor most szünetet tartott, megszólalt:

- Így még sokkal jobb, hogy nem vagy belé szerelmes.

Ő vadászik, mialatt itthon mi szórakozunk... Egy ilyen fakír nem is érdemel mást, mint, hogy minden órában felszarvazzák az okosok.

- És te úgy gondolod, hogy az okos te lennél? Mondtam már, hogy a múltnak vége... csak azért hívtalak, hogy ezt a tudomásodra adjam. Akár indulhatsz is.

- Hohó, Csibikém! Én nem vagyok olyan balek. Van még valami, amiről te nem tudsz.

- Lehet.

- Még nem nézted meg azt az olajfestményt ott a hátad mögött?

- Dehogynem. Azt néztem akkor is, amikor jöttél. Hogy a férjem igazán szeret, azt bizonyítja az a kép is. Megnagyította, megfestette azt a régi kis képemet.

- Nevetnem kell. Hiszen az nem a te képed.

- Akkor kié?

- Szóval azt mondtad, azt állítottad, hogy szereted őt. Feleségül mentél hozzá, a saját édestestvéredhez.

- Mit mondtál?

- Csak az igazat. Az a kép nem téged ábrázol, hanem a Dinikéd édesanyját, aki egyben a te anyád is; röviden a férjed az édes testvéred.

- És ezt te tudtad? Az anyám is tudta? Közös eszmétek volt ez az aljas terv?

- Miért tagadnám? Az anyádnak volt a célja, hogy bosszút álljon a férjén, - mert adósod most is a férje, - azért, hogy őt elkergette. Nekem pedig az volt fontos, hogy így jó álláshoz juthassak.

- Már értem, hogy anyámat miért nem tudtam sohasem szeretni. Hiszen olyan aljas volt, hogy hozzád is lealacsonyodott. A gyermek sokat lát, sokat megfigyel... mindegyik szeretőjét ismertem, így köztük téged is. Most már azt is látom, hogy tizenöt éves koromban egyszerűen eladott neked, de úgy, és csak erőszakkal érhetél célt. Aztán már akkor minden mindegy volt... hogy még egy ilyen patkánnyal is össze tudta szűrni a levet, mint te vagy, azon csodálkozom a legjobban. Nem lehet csodálkozni, hogy köztetek én is rothadni kezdtem. Pusztulj! Takarodj innen! Tűnj el a szemem elől, te aljas gazember!

Nem állok jól magamért, hogy beléd vágom ezt a papírvágó kést. Hogy én miattatok nem maradhattam tiszta, hozzá méltó... Most már azt is értem, hogy miért nem lettem belé szerelmes, miért csak szerettem? A természet diktálta, hogy a testvért szeretni kell. A vér szólalt meg bennünk, a testvéri vér. Ő is ezt érezhette, csak mint testvérek szeretettük egymást. Oh, bár csak jönnének! Ha valahogy el lehetne törölni a múltat! Ha ő meg tudna bocsátani!

Aztán még sokáig beszélt. Dini az irattárban odasúgta az apjának, hogy ő átmegy a másik irodába; onnan küldeni fog egy pár iratot; azt teljesen az apjára bízva, hogy mit tesz. Tegyen úgy, ahogy azt helyesnek tartja.

14.

Dini távozott, az apa tovább figyelt. Még mindig ömlött Évából a szó. Aztán a végén így fejezte be:

- Csak jönne már haza Dini; mindent, mindent bevallok neki.

- Ha nagy számár vagy... Mit kell annak mindent tudni. Amit ő nem adhat neked, megadom én... nem olyan fából faragtak, hogy lemondjak egy ilyen pompás falatról; egy igazi csemegéről. Nem engedem dugába dűlni a tervünket.

Amíg beszélt, hirtelen kikapta Éva kezéből a papírvágó kést, és diadalmasan felkiáltott:

- Most már a kezemben vagy! Innen nem is tudhatsz menekülni, mert, mikor jöttem, bezártam az ajtót. Innen, csak én engedhetlek ki. Ahhoz az én engedelmem szükséges. Most megkezdjük a nappali nászéjszakát.

El akarta kapni, de Éva menekült. Sokszor megkerülték az asztalt, míg sikerült elkapnia. A heverőhöz hurcolta, és letépte róla a ruhát; aztán ráfeküdt.

Végtelenül elcsodálkozott, mikor valaki a hosszú hajánál fogva húzta le őt az áldozatáról. Aztán gyors egymásutánban kapott két hatalmas pofont. Csak bámult és csodálkozott. Hogyan kerülhetett ide az igazgató, mikor ő maga után bezárta az ajtót? A kulcs a zsebében volt.

Hiába, az igazgatója születése óta mindig erdők között nőtt fel.

A jó levegőn élt rendes életet, a mozgás, a sport sem hiányzott soha; így testi erejének még most is teljesen birtokában van. A helyetese érezte, tudta, bizonyos volt abban, hogy az nála sokkal erősebb, egyetlen csapásával is le tudja ütni. Nem mert ellenkezni vele.

Éva tágra nyílt szemekkel figyelt. Hogy apósa, - kiről azt hitte, hogy innen kilométerekre van, - hogy csöppent ide, el sem tudta képzelni. Megszólalni sem tudott volna, de nem is akart, nem is mert. Aztán ő szólt hozzá szelíd hangon:

- Te, kislányom, velem jössz! Ez a huligán itt marad. Időt akarok engedni neki, hogy az eddigi ocsmány életét átgondolhassa. Ide bezárom. Add ide, gazember, azt a kulcsot!

Mivel az nem mozdult, kapott még egyet, az előzőhöz hasonlót.

- Nem hallasz? Megszoktam, hogy itt nekem mindenki az első szóra engedelmeskedik. Ide azt a kulcsot!

Most gyorsan engedelmeskedett. Mikor azt zsebre tette, az iratárón át az irodájába vezette a remegő ifjú asszonykát. Leült a pamlagra, és maga mellé ültette. Láta, hogy még mindig nem nyugodott meg. Szelíd hangon szólt hozzá: Nyugodj meg! Minden szót hallottam, meg is örökítettem. Te ettől a pillanattól kezdve tiszta vagy...

Közben jelzett a telefon. Felvette a kagylót.

- Halló! Igen, már itt vagyunk. Mindent úgy, ahogy megbeszéltünk... aztán küldd ide! Hogyne. A te kedved szerint fogom elintézni.

- Látod, kicsikém, mindig zavarják az embert. De most térjünk vissza a te ügyedhez. Nem árt, ha te is újra végignézed, végighallgatsz a percekkel előbb lezajlott jelenetet, mely közted és a huligán között lefolyt.

Csak mikor végighallgatták, végignézték a jelenetet, folytatta:

- Igaza volt annak a gazembernek. Az olajfestmény nem téged ábrázol, a te anyádról készült több mint húsz évvel ezelőtt... te pontosan olyan vagy, mint ő volt két évtizeddel ezelőtt. A kép akkor készült, mikor én őt feleségül vettem. Az, hogy a képet megőriztem, azt mutatja, hogy én őt azóta sem tudtam elfeledni; de vele együtt élni sem. Ennek nagy oka volt, azt sejtethed.

Majd egyszer azt is megmutatom neked. A mai fiatalság beszél, papol a szerelemről - bár arról még csak fogalma sincs; a viselkedése miatt nem is lesz soha. Amit ők szerelemnek neveznek, az csak szeretkezés, állati ösztön kielégítése, sőt, sokszor még az sem, csak megszokás, mint a napi étkezés. De az sokkal tisztességesebb, az csak a természet parancsának engedelmeskedik; addig a mai ifjúságnál csak kéjelgés, szórakozás, testet, lelket megrontó, felkapott múltó divat. Megérdemlik, hogy ezért ők soha nem ismerhetik meg az igazi szerelmet... Látod? Te azt mondtad, hogy az anyád aljas; én is tudtam azt, és én még olyan romlottan is szerettem, s ma is szeretem; csak látni, vele együtt lenni nem tudnék soha. Feledni sem tudom. Ez már hasonlítható az igazi szerelemhez, megközelíti azt a fogalmat. Nem volt hibátlan, mikor megszerettem; múltját megbocsátottam, de azt nem, hogy aljasul viselkedett velem szemben... Közel két évtizede, hogy nem is hallottam róla. A te szavaid bizonyítják, hogy azóta sem változott.

Éva csodálkozva hallgatta az apósa szavait. A beszélgetésüket a hivatalos belépése zavarta meg.

- Tegye oda az asztalra az iratokat, aztán mehet!

- Kétségtelen, hogy az anyád akkor régen súlyos bűnt követett el ellenem. Az is természetes, hogy a bűnért bűnhődni kell, azért büntetés jár. Azóta sem láthatta a fiát, aki mind a mai napig abban a tudatban élt, hogy az anyja még az ő kisgyerek korában meghalt. Most pedig ellened, a lánya ellen követett el már talán annál is súlyosabb bűnt. Azért is büntetést érdemel. Legyen az a büntetése, hogy téged sem láthat a mai naptól kezdve; én legalább így látom helyesnek. Férjhez adott a saját fiához; aki megtart, csak nem, mint feleséget, hanem mint forrón szeretett édestestvérét. Most már kétszeresen is az én lányom leszel, mert a természet akarata szerint lányomként kellett volna születned, és az szült világra, akit még ma is szeretek... Azt, hogy ki volt az apád, nem tudhatjuk, de szerintem becsületes ember lehetett; mert a szavaid azt bizonyítják, hogy nem az anyádtól örökölted a véredet. Vedd hát tudomásul, hogy te ettől a pillanattól kezdve az én lányom vagy. Az még a törvényeink szerint is, mert a te neved nem Bán Éva, családrág, hogy ezen a néven anyakönyveztek; az én nevemet kellett volna eddig is viselned.

Azt hiszem, hogy az anyád sem született rossznak, ha örökölt is fertőzött vért; csak a rossz társaság, a divat tette olyanná, mint amilyen.

Teljesen biztos, hogy az ilyen nem érdemli meg, hogy gyereke legyen. Sajnos, aljasabb, mint egy kerítőnő, mert a saját gyermekét bocsátotta áruba. Mi most jóvá tesszük az általa elkövetett hibát. Olvasd el ezt az írást: most érkezett a minisztériumból.

Átadta Éva kezébe az írást, aki félhangosan olvasta:

- „Hazánk törvényei értelmében törvényes házasság testvérek között nem jöhet létre; ezért Maksay Dániel és Bán Éva között a mai napon kötött házasság érvénytelen. Fenti számra hivatkozással az anyakönyvi bejegyzés törlendő! A házasságkötés meg nem történtnek tekintendő. Aláírás: Miniszter.”

- Apuskám! Olyan kimondhatatlanul boldog vagyok. Az első hiba így megoldódott, és talán Dini is megbocsát nekem. Valóság, hogy én nem tudtam róla.

Odasimult az idős férfi keblére, aki folytatta:

- Már mondtam, hogy a természet törvényei szerint az én lányomnak kellett volna születned, hazánk törvényei szerint az én nevemet kellett volna eddig viselned; ezt az elkövetett hibát is helyrehozzuk. Olvasd ezt is:

- „Mivel Maksay Balázs és Bán Valéria között eddig a törvényes válási eljárás meg nem történt, így a nevezett ma is a felesége. A házasságukból született minden gyermek a férj nevét kell viselnie. Így Bán Valéria később született Éva nevű lánya anyakönyvi bejegyzése hibás. Az ő neve: Maksay Bán Éva. Minden más okmányán is erre a számra hivatkozva, így javítandó át. Aláírás: Miniszter.”

- Apuskám, nem tudom kimondani, kifejezni, hogy milyen boldog vagyok. Ígérem, hogy nagyon, nagyon jó lányod leszek. Hallottad, hogy elismertem azt, hogy rossz voltam már diákkoromban, hogy csak anyám és a társaim tettek, formáltak át rossznak. Csak most látok mindent tisztán. Dini egyszer azt mondta nekem: a múltat el lehet felejtetni, meg lehet bocsátani, de a jelent és a jövőt soha! Ezt én jól az emlékezetembe véstem akkor. Az biztos, hogy arra törekszem, hogy lemossam magamról a piszkot, hogy hasonlót soha többé ne kövessék el.

- Látod? Én hiszek ebben. Sőt, hiszem azt is, hogy így lesz. Ami a legnehezebb volt, abban máris helytálltál. De amint látom, van itt egy harmadik írás is. Ezt is olvas el!

- „Maksay Bán Évát kinevezem a Bakonyháti Állami Erdőgazdaság helyettes igazgatójává. Utasítom, hogy az állását azonnal foglalja el. Aláírás: Miniszter.”

- Apuskám! Sosem hittem, hogy ilyen emberek is vannak, mint ti!

- De, amint hallom, már elő is állt az autó, így, ha el akarod érní a vonatot, már is indulnod kell; vár a munka, vár a hivatás. Mint dolgozó nő, el kell foglalnod az állásodat.

- De Dinitől, a bátyámtól még csak el sem búcsúzhatok? Az ő bocsánatát is el kell nyernem.

- Ő már nincs itt. Neki a bizottsággal el kellett utazni. Engem kért meg, hogy ezt közöljem veled. Ő mindenről tud, ami itt történt, és biztosít arról, hogy ő a kis húgocskáját nagyon szereti. Azt is üzeni, hogy ő eddig is úgy érezte, hogy a testvérkéje vagy; a szeretete mindig testvéri szeretet volt.

Aztán összefonódott a deresedő idős férfi és a szép fiatal nő; sokáig maradtak így. A férfinak valami olyasmi forgott a fejében, hogy visszatért a múlt, hogy akkor régen is egy ugyanilyent ölelhetett magához. Búcsúztak.

- Kislányom! Ne feledkezz meg arról, hogy ez a hely a te otthonod! Minden szabadságodat, szabadidődet itt kell eltöltened. Itt a szerető édesapád és a testvéreid mindig szeretettel várnak.

15.

Már messze járt Éva autója, mikor belépett a rabjához, aki addig a nagyszobában gondolkozhatott. Azt hitte, hogy ott egy megtört alakot talál. De úgy látszik, hogy összeszedte magát, mert szemtelenül, kihívóan lépett elé.

- Mi az, Apókám? Meddig tart a zárka? Nem gondoltál arra, hogy ez a személyes szabadság súlyos megsértése? Ilyenért büntetés jár.

Meglepetten, álmélkodva nézte ezt a cinizmust, de aztán nyugodt hangon jelentette ki:

- Apókád neked az Ördög, de nem én. Viszont az is kétségtelen, hogy a tulajdonos a besurranó tolvajt, betörőt nem szokta kesztyűs kézzel fogadni. Azt elismerem, hogy bezáráshoz nincs jogom, de hogy a betörőt elkenjem, arra van.

Aztán a megelőzőkhöz hasonló ütést mért a vigyorgó pofájába, de most nem tenyérrel, hanem ököllel; az elterült a földön és három fogát köpte ki.

- Most már van jogod a feljelentésre, mert ez bizony nyolc napon belül gyógyuló könnyű testi sértés; de ha kívánod, emelhetem nyolc napon túlra is; az ugyanis már súlyos testi sértésnek számítana.

Szívesen viselem majd a törvényes következményeket. Nem-sokára távozhatsz, megteheted ellenem a feljelentést, azt, hogy itt mi történt veled. Azért, hogy fehéredik a hajam, van még annyi erőm, hogy egy ilyen huligánnal, mint te vagy, bármikor el tudok bánni. Azt pedig nem tűrhetem, hogy engem egy ilyen szőrös majom Apókának nevezzen.

- Maradi.

Tovább nem folytathatta, mert csattant az igazgatója hangja.

- Hallgass! Itt csak én beszélhetek. Te csak akkor, ha kérdeznék. Azt hitted, hogy nem figyeltelek, nem figyeltettelek már kezdettől, az ideérkezésed óta? Sőt, ezen felül az egész múltadat; töviről-hegyire megismertelek. Múltadban a megrontott nők egész sora szerepel. Ha kérdezném, azt felelnéd, hogy azok csak a jogukkal éltek. Talán az a tizennégy éves is, akin erőszakot követtél el? Én úgy tudom, hogy ezt nemi erőszaknak, liliom-tiprásnak szokták nevezni, és a törvény szigorúan bünteti. Hogy mindazt szárazon megúszta, azt csak a fiamnak köszönheted. Mert biztos, hogy én az ilyesmitől még a kötelet is sajnálnám; az ilyet lebunkózni kellene, mint a veszett kutyát szokták. Vagy esetleg deresre húzni, mint őseink tették. Nagy kár, hogy az már kiment a divatból, mert igazán kedvem volna legalább ötvenig számolni. Akkor bizonyára elmúlna a nemi ingered, amit te szerelemnek szoktál nevezni.

Csak hosszabb szünet után folytatta:

- Azt melegen ajánlom, hogy a fiamat mérföldekre kerüld ki! Mert, ha egy ilyen „öreg szivar” előtt így reszket az inad, mi lesz, ha a sors véletlenül összehoz veled?

A minisztériumból telefonon értesítettek, hogy téged azonnal kergesselek el a gazdaságból, mert az összes Állami Gazdaságot értesítették, hogy sehol sem alkalmazhatnak. Ezért azonnal elhordhatod innen az irhádát.

Újból felébredt a huligán szemtelensége.

- Hohó! Hát a felmondási idő?

- Valóban, a törvényes rendelkezéseknek eleget kell tenni. Előre gondoltam erre. A felmondási időre járó illetményedet már is postáztam a régi címedre; a szolgálatodra pedig nem tart igény az Állami Gazdaság. Már csak azért sem, mert ideérkezések óta egy nap sem múlt el úgy, hogy valamelyik nő ne panaszkodott volna rád. Jól jegyezd meg! Nemcsak itt, de bárhol is szemtelenkedni mersz ezután nőkkel, és én kezem közé kaplak, az udvaron felállítatom a derest, és leszámolom az ötven botot; még akkor is, ha lecsuknak érte. Most pedig: aló, mars! Takarodj! Hord el az irhádát, hogy utol ne érhesse-nek az embereim. Mert ha visszahoznak, esküszöm, hogy már ma felállítatom a derest. Nem mozdulsz? Segíték!

Elkapta a gallérját, és kidobta az ajtón; még a lábával is segített annyira, hogy elterült a folyosó padlóján. Aztán felugrott, és szaladt ész nélkül.

- Nem piszkolhattam be jobban a kezem, - morgott az öreg.

16.

Még hosszasan nézett a menekülő után, aztán jót nevetett. Megnyugodva sétált át a másik épületben lévő irodájába, ahol a fia várt rá, aki nem utazott el, de még nem akart Évával találkozni. A táskájában mindig volt egy néhány számozott és előre aláírt, lepecsételt nyomtatvány, hogy ha valahol szüksége mutatkozik, azonnal intézkedhessen; most ezek közül használt fel hármat. Azt az irodájában is ugyanúgy intézte volna el. Azokat küldte át apjához a hivatalsegéddel. A belépő apjához fordult: - Most pedig Apukám, számolj be a történetekről.

- Várj! Először töltsd a pohárákba! Erre inni kell! Kiadtam magamból a mérget, amennyi bennem összegyűlt.

Nagy kár volt akkor is nem hasonlóan eljárni. Nem hiszem, hogy távcsővel is meg tudnád látni, úgy szalad a pasas.

Dini jót nevetett a bejelentésen. Az apja folytatta:

- Csal az kár, hogy Ilkának egy nap szabadságot adtam; most úgy meginnék egy jó feketét.

- Már hozom is, - perdült be a kislány, - gondoltam, hogy arra szükség lesz; ezért már előbb megfőztem.

- És te itt vagy? Hiszen szabadságot kaptál!

- Tudja azt jól, Zsiga bácsi, hogy nélküle nem tudok meglenni.

- Valld be, hogy inkább a kíváncsiság hozott ide!

- Az lehet. Elvégre én is nő vagyok; azt pedig ti is jól tudjátok, hogy a nő és a kíváncsiság egy fogalom. Így aztán érthető, hogy most itt vagyok.

- Hozzál még egy-egy bögre feketét! Megvárunk. Csak azután kezdem meg a beszámolót. Ugyanis nem szeretném, hogy újra el-
ájulnál, mint ma reggel.

- Elájult? Ezt eddig nem említetted.

- Az igazság az, hogy tőle tudtam meg mindent, amit eddig még én nem láttam tisztán. Vagyis végeredményben neki köszönhető, hogy minden ilyen jól végződött.

Mind a hárman megittak még egy-egy pohárka bort, aztán a második feketét is; aztán az apa teljesen megnyugodva kezdte meg a beszámolót a történekről. Azt mindketten közbeszólás nélkül hallgatták végig. A reggeli jelenettel kezdte, amikor Ilka elájult, és azután felfedte a valóságot. Ennek elhangzása után Dini szólt közbe:

- Most már értem, hogy tegnap mit akartál velem közölni. Sajnos, akkor apa jött, és így nem tudtad befejezni. Akkor másképpen alakult volna a helyzet. De talán így még jobb. Így is neked köszönöm, hogy minden jóra fordult. Aranyos vagy, kicsi Ilka, kicsi testvérkém. Hogy akkor búcsú nélkül távoztam, jelezd azzal, hogy megbocsátottál nekem, hogy adsz egy testvéri pusztit.

- Azt megtehetem; hiszen azt tettük már tizenkilenc éven át.

- Mennyi? Te már olyan öreg vagy?

Így még jobb, mert van egy kis előgyakorlatunk.

Osszad ki hát, de ne legyen olyan lagymatag, mint a tegnapi volt. Megtörtént.

De a kislány belepirult, mert valóban sokkal jobb volt a minőség. Dini érdeklődve figyelte. Valami olyanra gondolt, amilyenre eddig soha. Aztán az apa folytatta a beszámolóját. Legelőször a huligán csúfos megfutamodását mesélte el. A mindketten nagy nevetéssel nyugtázták. Ezzel fejezte be: - Gondolhatjátok, hogy ez nekem csuda jólesett. Örökre bánom, hogy negyedszázaddal ezelőtt nem ugyanígy tettem. Most pedig következik Éva ügye.

De először hallgassuk meg a magnót!

Lepergette az egész jelenetet. Aztán szóról-szóra ismételte mindazt, amit Évával beszélt. Mikor ennek is a végére ért, Ilka a nyakába ugrott, és összecsókolta.

- Aranyos vagy, drága Zsiga bácsi! Azért, hogy ezt tetted. Te is aranyos vagy Dini, mert az biztos, hogy te gyártottad azt a három írást. Ezért te is puszt kapsz.

Akkor a Dini nyakába ugrott, és adott egy egész sorozatot. Dini nem is tudta megállni, hogy ne jegyezze meg:

- Te, Ilka! Van még nekem vagy hat nyomtatványom; ilyen díjért azokat is mindjárt kitöltöm.

A kislány fülig pirult. Aztán az asztalhoz ugrott, és írni kezdett.

- Csak nyugodj! Azonnal írok Évának.

Már címezte is a borítékot:

- Maksay Bán Éva helyettes-igazgatónak Bakonyháti Állami Erdőgazdaság.

Aztán következett a rövid levél:

- Aranyos kis testvérkém! Az itteni két testvéred, vagyis én és Dini biztosítunk arról, hogy téged, a megtalált testvérünket, nagyon szeretünk. Alig várjuk, hogy a szabadságodat eltölteni ide jöjj. Mesés lesz itt együtt lenni.

Sokszor csókol: Ilka és...

- Írd már oda te is, hogy Dini.

Vagy nem mered a nevedet az én nevem közelébe írni?

- Dehogy nem. Látod? Már oda is írtam.

Érdekes, hogy eddig sohasem gondoltam arra, hogy ez a kettő ilyen szépen hangzik együtt.

Ilka bíborvörös lett. Hogy ezt palástolja, kiszaladt, és onnan kiáltotta vissza: A beszámoló végére is jár egy jó forró fekete.

17.

Dini megkezdte a harmincnapos szabadságának letöltését. Valami nagy felszabadulásfélét érzett, hogy minden így történt. Most már teljesen világos lett előtte, hogy Évát mindig, mint testvért szerette. Azt is érezte, hogy annak az oka leginkább a nagyszobában lévő festmény volt. Az a csodálatos hasonlóság, melyet csak most figyelt meg.

Igazán remekül érezte magát. Naponta az erdőt járta; vadászgatott. Bejárta az erdőség minden zegét-zugát. Könnyűnek, felszabadultnak érezte magát. Néha-néha benézett az irodába is. Ott tréfált, ugratta Ilkát.

A testvéri puszt minden alkalommal megkövetelte, de mindig hangoztatta, hogy ő nem ilyen lagymatagokat akar, hanem olyasfélre gondol, amilyent akkor a beszámoló végén kapott.

Ilka is mindig tréfásan felelt neki:

- Jaj! Olyan csak rendkívüli eseteknél jár. Akkor csak jelezni akartam, hogy másformát is tudok ajándékozni. Ha lesz hasonló alkalom, akkor újra olyant is szívesen adok, sőt, talán különbet is. De azt csak annak szívesen, aki kiérdemli, de olyan puszi testvért nem illet.

Dini naponta csalogatta, hogy kísérje el az erdei kirándulásain, vagy a csodálatos estéken. Nézni a csillagokkal teleszórt eget, a Hold szelíd sugarát, hallgatni a madárkórust, ezt az utánozhatatlan koncertet, hangversenyt. Ilka csak ilyesfélét felelt:

- Dolgozó nő vagyok, a munkámat nem hagyhatom itt. Munka után minden dolgozó fáradt. Inkább lefekszem ilyenkor; s a nyitott ablakon át is behallatszik a madárkórus. Arra, hogy a holdvilágot nézegessem, nem sok idő marad.

Már az volt a helyzet, hogy Dini kereste az alkalmat, hogy együtt lehessen vele, de Ilka ezt olyan ügyesen rendezte, hogy az sehogy sem sikerült. A valóság az volt, hogy félt attól, hogy elárulja magát, azt, hogy ő mit érez.

Lám, a múltkor is csak kis híja volt, hogy majdnem minden kiderült.

Saját magának mégis bevallotta, hogy az a csók valóban sokkal több volt, mint amilyent testvéreknek szoktak osztogatni.

Majd ha az valóra válik, amit remél, akkor biztos, hogy elkíséri, megy még akkor is, ha nem hívja, még akkor is, ha nincs madárkórus, és nem világít a Hold.

18.

Egyszer Dini akkor lépett be az irodába, mikor az apja és Ilka úgy hahotázott, hogy azt még a párnázott ajtón át is meghallotta. Sietve lépett be és megkérdezte a vidámság okát.

- Mi történt? Mondjátok már! Hátha az én hangulatom is megjavul.

- Várj még egy kicsit! Még nem bírunk beszélni a nevetéstől.

- Önts egy-egy pohár bort! Az jól tesz.

- Fiam! Bevallom, hogy évtizedek óta nem nevettem ilyen jóízút.

- Most már beszélj, Ilka! Mi ennek a nagy örömnnek az oka?

- Nem sok. Csak válasz érkezett a levelünkre.

- Melyikre?

- Arra, amit mi ketten írtunk alá.

- Éva írt? Ő felelt?

- Pontosan. Valami ilyesfélét vártam tőle.

- Olvasd már!

- De kíváncsi vagy! Még nem feledted el?

- Ilka! Megverlek, tudod, hogy a testvérek verekedni is szoktak.

- Jól van, kezdem. Felolvasom. Figyelj! Biztos vagyok benne, hogy a végén újra megtöltöd a poharakat.

- Édes, aranyos Testvérkém! Ne haragudj, hogy így szólítalak. A ti leveletek a legnagyobb öröm volt az eddigi életemben. Végtelenül boldoggá tettetek. Ezt annál inkább mondhatom, mert az a levél azt jelentette, hogy elfeledtéték, megbocsátottátok a múltamat.

Te is jól ismered a mai ifjúságot, ezért tudhatod, hogy annak nem teljesen én voltam az oka, hanem a jelen bolondériája, röviden: a divat. Ma már tudom, hogyan kellett volna élnem; röviden: úgy, ahogy te éltél közöttünk. Osztálytársak voltunk.

Nem szeretnél. Kerültél, talán utáltál is. Ma már tudom, hogy ahhoz jogod volt. Te az ártatlanka, a szüzecke, túrted a mi gúnylódásainkat. Azóta, hogy a testvérbátyámat megismerhettem, nyitott szemekkel járok a világban. Talán csak testvéri szeretet volt. A társaim életét figyeltem; csak egyetlen esetet tudok, hogy az úgynevezett „fiú” valóban feleségül vette a partnerét. A többi talán még most is szeretkezik szerelem nélkül.

Az én drága apukától, Zsiga bácsitól tanultam meg, hogy mi az igazi szerelem; az, hogy engem, a „fattyút” is gyermekének fogadott, mert az szülte, akit ő szeretett, és még most is szereti; így én őt arra emlékeztetem. Az, amit érzek, több a szeretetnél, én őt imádom. Alig várom azt a pillanatot, mikor ott lehetek köztetek. Azt is, hogy itt lehetek, neki köszönhetem. Csodálatos hely; ez több mint mese, több mint álom. Majd, mikor visszaadjátok az én látogatásomat, ti is meggyőződhetek erről.

Ezen kívül másról is be kell nekem számolnom. Tudtam, mikor onnan eljöttem, hogy az a huligán nem fog békében hagyni, hanem kísérletezni fog, zsarolni próbál. Nem féltem ettől; az elég erőt adott; példát az a két pofon, melyet Apuska akkor lemért neki; öreg adta fiatalnak. Ő ma is fiatalabb, mint az és a hozzá hasonlók. Nagy kár, hogy a volt társaim nem láthatták; tanulhattak volna abból.

De folytatom, amihez belekezdtem:

- Tehát tudtam, hogy az a huligán újra jelentkezni fog. Előre készültem a fogadására. Aztán az be is következett. Már messziről észrevettem, mikor közeledett. Az irodámban éppen parancsra várt két fiatal gyakornokom; szóltam nekik, hogy az előszobában várjanak, amíg azzal végzek. Ha pedig szólok, amit mondok.

Megérkezett.

Természetesen a szokott módon, ahogy szoktak a mai fiatalok, úgy köszöntött be.

Komoly hangon figyelmeztettem, hogy viselkedjék rendesen, beszéljen magyarul, mert itt irodában van. Adja elő, hogy miért jött, mit keres itt.

- Hogy mit akarok... mit akarhatnék mást, mint tégedet, Cicám. Állati szórakozás lesz nekem itt együtt lenni veled.

Rendreutasítottam. - Mondja, hogy mit akar, aztán már mehet!

- Mondtam, hogy téged akarlak, és bizonyos vagyok abban, hogy meg is kaplak. Ki fogod eszközölni, hogy ide nevezzenek ki; aztán élünk együtt úgy, ahogy a mai ifjúság szokott.

- Hogy mit csinál a mai ifjúság, azt az Állami Gazdaságot nem érdekli. Én sem törődöm azzal. Én itt dolgozó nő vagyok; intézem, amit a közösség rám bízott. Alkalmazottam van bőven; itt léhűtőkre, semmirekelőkre nincs szükség. Végeztünk. Elmehet!

- Mi az? Te el merészelsz küldeni? És ha én itt szerteszét kikiabálom, hogy te kurva vagy, és az is voltál.

- Elég! Pista! Miska! Hallottátok, hogy mit merészelt ez a gazember? Hogy mivel rágalmazott? Hogy mivel akar zsarolni?

- Hallottuk, Igazgató néni!

- És ti ezt tűritek?

- Dehogy! Csak azt vártuk, hogy kilépjen innen...

- Szóval megteszitek, amire kérlek?

- A legnagyobb örömmel!

- Kísérjétek ki ezt a huligánt egészen a birtok határáig! Aztán ott, csináljatok vele azt, amit akartok! De csak annyit, amennyit megérdemel. Ha hazajöttök, jó áldomást kaptok.

- Bízsa csak ránk, Igazgató néni!

A huligánom hallgatta, de aztán kitört:

- Hát akkor kikiabálom, hogy te egy aljas, te egy utca...

Tovább nem folytatta, mert meglendült Miska karja, és az kapott egy olyan pofont, hogy talán az Apuskámtól kapottakat is meghaladta. Aztán nyakoncsípték és elhurcolták. De még csak ezután következett a java. Egy óra sem telt bele, két rendőr lépett az irodámba. Mosolyogtam magamban, mert sejtettem, hogy mi következik, de már engem is meglepett, ami történt.

- Igazgató Elvtársnő! Nagy baj van.

- Tessék mondani! Hallgatom.

- Nálunk, az irodában, megjelent egy magát Tordassy Tamásnak nevező ember. Bejelentette, hogy az elvtársnő parancsára két embere lehúzza róla a ruházatát. Aztán mind a két talpára egy vastag husánggal rávertek tízet-tízet, a fenekére pedig húszat.

Számolták. Meggyőződünk róla, hogy az valóban megtörténhetett.

- Ezt azonnal tisztázhatjuk. - Mondtam, itt van éppen az a két emberem. Pista és Miska! Gyertek be! Mit parancsoltam én nektek?

- Azt, hogy a disznó huligánt, - aki a mi fülünk hallatára sértegette, rágalmazta, zsarolni próbálta a mi Igazgató Néninket -, és kísérjük ki a birtok határáig, és ott csináljunk vele, amit akarunk. De csak annyit adjunk neki, amennyit megérdemel!

- Sajnos, kevesebbet adtunk, mint amit megérdemelt volna, - egészítette ki a másik.

- Miért érdemelt volna az többet?

- Itt voltunk, mindent hallottunk. Itt előttünk merte rágalmazni, zsarolni.

- És a ruhája? Miért kergettétek el anyaszült meztelenül?

- Mondtuk a végén, hogy felveheti, de az szaladt, mint a nyúl. Valószínű, hogy a ruha még most is ott van az út szélén, de nem hiszem, hogy vissza merne jönni azért.

- De hiszen ezért titeket megbüntethetnek; ez nyolc napon belül gyógyuló könnyű testi-sértés.

- Látod, Miska! Mondtam, hogy több kellene neki; hiszen ez hamar gyógyul.

- Szívesen leüljük azt a pár napot, Hadnagy Úr, amit ezért kapunk. De, ha még egyszer visszamerészkedik ide, nem csak a ruháját húzzuk le róla, hanem a bőrét is; aztán megnyírjuk, megborotváljuk, mert régen járhatott borbélynál.

- Nem lesz baj, ha többet is kell majd ülnünk érte.

- Még azt sem várjuk, hogy az Igazgató Néni szóljon nekünk; őt nem akarjuk bajba keverni; megoldjuk azt nála nélkül is.

Beszámoltam.

Ilyen kis esetem történt itt már az első héten. Annyi biztos, hogy én nagyon szeretek itt élni.

Azt is látom, hogy a beosztottjaim tisztelnek és szeretnek, megbecsülnek. Már az is nagy eredmény.

És mindezt nektek köszönhetem.

Vágyom arra, hogy köztetek lehessenek.

Búcsúzó.

Sokszor csókolom a drága Apukámat, és titeket, Testvérekém. A ti javuló Évátok.

19.

A levél felolvasása után újból kitört a kacagás, és még később is többször megismétlődött. Két palackot is kiürítettek, és együtt maradtak késő estig. Ilka már talán négyszer is főzött feketét. Nagyon jó kedve kerekedett. Dalolni kezdett szép szoprán hangján, aztán abba Dani is bekapcsolódott, végül maga az apa is, akit akkor hallottak először dalolni.

- Tudod-e, Ilka, hogy még ezt a jó hangulatot is csak neked köszönhetjük, - mondta Dini.

- Nekem? Miért?

- A te eszméd volt ez a levél, melyre feleletként ez érkezett. Ezért most én megcsókollak.

- Lehet. Testvérnek szabad.

Megtörtént a csók, de nem hasonlítottak a körülmények egy testvértől kapott csók formájához; Dini szorosan magához ölelte, és még azután sem engedte ki a karjai közül. Az igaz, hogy Ilka sem akar onnan nagyon szabadulni... Majd aztán huncutul a Dini szeme közé nézve megjegyezte:

- Te, Dani! Ez nem testvéri puszi volt.

- Tudom. De csak visszaadtam azt, amit a múltkor tőled kaptam. Ha nem tetszik neked, add vissza!

- Komolyan mondod?

- A legkomolyabban. Soha még ilyen komolyan nem beszéltem.

- Hiszen akkor te? - Ha én azt visszaadom...

- Mit gondolsz? Mi történhet akkor?

- Az, hogy tőlem nem szabadulsz meg egykönnyen... Engem még hat miniszter sem tud elválasztani tőled. Igaz, hogy mi testvéreként éltünk tizenkilenc éven át, de a valóságban nem vagyunk testvérek. Az a bejegyzés, ami most következik, még az anyakönyvből nem törölhető ki.

- Vigyázz! Ez már nem testvéri lesz...

Mindjárt bizonyított is.

Valóban nehéz lett volna őt a Dini karjai közül kihámozni, olyan szorosan befészkelte magát.

Pillanatnyi szünetekkel tarkítva, nagyon sokáig tartott a jelenet, az apa, akinek ez volt a vágya, csendes mosollyal figyelte.

A végén Ilka csak rebegni tudta:

- Ezt igazán ketten írjuk meg Évának. Ő adta a gondolatot:
Ez is csak annyi volt, amennyit megérdemeltem tőled.

∞ VÉGE ∞

Finta István első unokái. Még akkor készült, amikor nyugdíjba ment, de a balatoni háza még nem volt készen.